ARAŞTIRMA MAKALESİ

DİJİTAL ETİKETLER, ÇEVRİMİÇİ SÖYLENTİ VE ÇOCUK MAHREMİYETİ: KAHRAMANMARAŞ OKUL SALDIRISI ÜZERİNE BİR ÇERÇEVELEME ANALİZİ

Berkay YILDIRIM*

Gönderim Tarihi: 05.06.2026 - Kabul Tarihi: 12.10.2026

Yıldırım, B. (2026). Dijital etiketler, çevrimiçi söylenti ve çocuk mahremiyeti: Kahramanmaraş okul saldırısı üzerine bir çerçeveleme analizi. *Etkileşim*, 18, 240-269. https://doi.org/10.32739/etkilesim.2026.9.18.370

Bu çalışma araştırma ve yayın etiğine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Öz

Bu çalışma, Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda gerçekleşen saldırının dijital etiketler, çevrimiçi söylenti ve çocuk mahremiyeti ekseninde nasıl anlamlandırıldığını incelemektedir. Nitel çerçeveleme analizine dayanan araştırmanın veri seti; resmî açıklamalar, Anadolu Ajansı Teyit Hattı ve Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) bağlantılı doğrulama/düzeltme içerikleri, Türkiye merkezli ve uluslararası haber metinleri ile 15 Nisan-15 Mayıs 2026 tarihleri arasında yayımlanan 121 kamusal X paylaşımından oluşmaktadır. Bulgular, *incel, Elliot Rodger, C31K, Telegram* ve *Discord* gibi etiketlerin saldırıyı açıklayan çerçevelere dönüştüğünü; platformlaşmış panik, görüntü dolaşımı ve spekülatif yorumların çocuk mahremiyeti açısından 'yorumsal maruz bırakma' riski ürettiğini göstermektedir. Çalışma, çocuk odaklı kriz haberciliğinde etik sorumluluğun yalnızca kimlik ve görüntü korumasıyla sınırlı düşünülemeyeceğini; etiketleme, söylenti ve yorum düzeyindeki zarar ihtimalini de kapsaması gerektiğini savunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: çocuk mahremiyeti, kriz haberciliği, çerçeveleme analizi, çevrimiçi söylenti, platformlaşmış panik.

* Doktor, Bağımsız Araştırmacı, Mersin, Türkiye.
berkayyildirim.by@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5927-0548

RESEARCH ARTICLE

DIGITAL LABELS, ONLINE RUMOR, AND CHILD PRIVACY: A FRAMING ANALYSIS OF THE KAHRAMANMARAŞ SCHOOL ATTACK

Berkay YILDIRIM*

Received: 05.06.2026 - Accepted: 12.10.2026

Yıldırım, B. (2026). Dijital etiketler, çevrimiçi söylenti ve çocuk mahremiyeti: Kahramanmaraş okul saldırısı üzerine bir çerçeveleme analizi. *Etkileşim*, 18, 240-269. https://doi.org/10.32739/etkilesim.2026.9.18.370

This study complies with research and publication ethics.

Abstract

This study examines how the school attack that took place at a secondary school in Kahramanmaraş was framed through digital labels, online rumor, and child privacy concerns. Based on qualitative framing analysis, the data set consists of official statements, verification/correction materials linked to Anadolu Agency Fact-Check and the Center for Combating Disinformation, Turkish and international news reports, and 121 public X posts published between April 15 and May 15, 2026. The findings show that labels such as *incel, Elliot Rodger, C31K, Telegram*, and *Discord* turned into explanatory frames for the attack, while platformed panic, image circulation, and speculative interpretations produced risks of 'interpretive exposure' for children. The study argues that ethical responsibility in child-centered crisis reporting must also address harm generated through labeling, rumor, and interpretive framing.

Keywords: child privacy, crisis reporting, framing analysis, online rumor, platformed panic.

* PhD, Independent Researcher, Mersin, Türkiye.
berkayyildirim.by@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5927-0548

Giriş

Çocukların dâhil olduğu kriz olayları, gazetecilik ve kamusal iletişim açısından her zaman hassas bir etik gerilim üretir. Bir yandan kamuoyunun bilgilendirilmesi, olayın nedenlerinin tartışılması ve kurumsal sorumlulukların görünür kılınması gerekir. Diğer yandan çocukların kimliklerinin, görüntülerinin, okul ve aile çevrelerinin ya da travmatik deneyimlerinin yeniden dolaşıma sokulması, krizin doğurduğu zararı artırabilir. Dijital platformlarda bu gerilim daha da karmaşık hâle gelmektedir. Çünkü krizler artık yalnızca haber metinleriyle değil; sosyal medya paylaşımları, doğrulama içerikleri, resmî açıklamalar, ekran görüntüleri, platform yasakları, dijital alt kültür etiketleri ve çevrimiçi söylentilerle birlikte anlamlandırılmaktadır.

Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda gerçekleşen saldırı, bu açıdan dikkat çekici bir örnek sunmaktadır. Olayın ardından yayımlanan ilk resmî açıklamalarda soruşturma, yayın yasağı, okul güvenliği ve kurumsal takip öne çıkarken; haber metinleri ve sosyal medya dolaşımında saldırı kısa sürede 'incel[1]', 'Elliot Rodger', 'C31K[2]', 'Telegram' ve 'Discord' gibi dijital etiketlerle ilişkilendirilmiştir (MEB, 2026a; İçişleri Bakanlığı, 2026a; *Reuters*, 2026b; *BirGün*, 2026a; *DW Türkçe*, 2026; Kafadar, 2026). Bu etiketler, olayın dijital kültürler, genç erkeklik, çevrimiçi tehdit, platform sorumluluğu ve çocuk güvenliği gibi başlıklarla birlikte tartışılmasına imkân vermiştir. Ancak aynı süreç, doğrulanmamış iddiaların yayılması, travmatik görüntülerin dolaşıma girmesi, çocukların spekülatif açıklamalarla kamusal olarak konumlandırılması ve sosyal medyada cezalandırıcı dilin güçlenmesi gibi etik riskleri de beraberinde getirmiştir.

Bu çalışmanın odağı, saldırı sonrasında olayın hangi dijital etiketlerle, hangi haber ve sosyal medya çerçeveleriyle ve hangi etik sınırlar içinde anlamlandırıldığıdır. Bu nedenle 'incel', 'Elliot Rodger', 'C31K', 'Telegram' ve 'Discord'

[1] *İncel*, İngilizce 'involuntary celibate' ifadesinin kısaltmasıdır ve genellikle romantik ya da cinsel ilişki kuramadığını düşünen, bu durumu çoğu zaman kadınlara, toplumsal hiyerarşilere ya da dışlanma deneyimlerine bağlayan çevrimiçi erkek alt kültürlerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Literatürde *incel* toplulukları, çevrimiçi erkeklik krizleri, mağduriyet söylemi, kadın düşmanlığı ve kimi örneklerde şiddeti meşrulaştıran dijital alt kültürler bağlamında tartışılmaktadır (Ging, 2019; Hoffman ve diğerleri, 2020; Baele ve diğerleri, 2021).

[2] 'C31K', haber metinlerinde ve kurumsal açıklamalarda 'Cehennemin 31. Katı' ifadesiyle ilişkilendirilen; Telegram başta olmak üzere dijital platformlarda faaliyet gösterdiği belirtilen çevrimiçi bir oluşum/grup adı olarak geçmektedir. Kahramanmaraş okul saldırısı sonrasında bu ad, saldırı görüntülerinin Telegram'da dolaşıma sokulması, provokatif ya da tehdit içerikli paylaşımlar ve platform müdahaleleri bağlamında yeniden gündeme gelmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), olaylar sonrasında 'C31K' isimli oluşuma ait Telegram platformunda faaliyet gösteren 111 kanalın kapatıldığını bildirmiştir. Bu çalışmada 'C31K', saldırının doğrulanmış nedeni ya da fail motivasyonu olarak değil; olay sonrası haber ve sosyal medya dolaşımında çocuk güvenliği, çevrimiçi tehdit, platform müdahalesi ve platformlaşmış panik çerçevelerini taşıyan bir dijital etiket olarak ele alınmaktadır (EGM, 2026; Sol Haber, 2026a; TRT Haber, 2026).

gibi ifadeler, olayın doğrulanmış nedenleri olarak değil; kriz sonrası kamusal dolaşımda kullanılan açıklayıcı çerçeveler olarak ele alınmaktadır. Böyle bir yaklaşım, çocukların dâhil olduğu krizlerde etik sorumluluğun yalnızca neyin gösterildiğiyle değil, olayın hangi adlarla ve hangi açıklama zincirleriyle dolaşıma sokulduğuyla da ilgili olduğunu göstermeye imkân verir.

Çalışma, dört veri katmanına dayanmaktadır: resmî açıklamalar, doğrulama/düzeltme içerikleri, haber metinleri ve kamusal *X* paylaşımları. Resmî açıklamalar, olayın kurumsal düzeyde nasıl çerçevelendiğini; doğrulama içerikleri, kriz sonrası söylenti ve yanlış bilgi dolaşımının nasıl düzeltildiğini; haber metinleri, dijital etiketlerin gazetecilik dilinde nasıl kurulduğunu; *X* paylaşımları ise bu çerçevelerin platform dolaşımında nasıl genişlediğini, sertleştiğini ya da karşı-çerçevelerle dengelendiğini göstermektedir. Bu katmanlı yapı, saldırı sonrasında kamusal anlamlandırmanın tek bir kaynaktan değil, resmî söylem, haber dili, doğrulama mekanizmaları ve sosyal medya etkileşimleri arasındaki ilişkiden üretildiğini varsayar. Makalenin temel iddiası şudur: Çocukların dâhil olduğu krizlerde mahremiyet yalnızca ad, yüz, okul bilgisi ya da travmatik görüntülerin paylaşılmasıyla sınırlı düşünülemez. Dijital etiketler de mahremiyet ve zarar riski üretir. Bir çocuk failin ya da mağdur çocukların 'incel', 'C31K', 'Telegram grubu', 'tehdit', 'radikal çevre' veya benzeri etiketler içinde kamusal olarak anlamlandırılması, doğrudan kimlik bilgisi paylaşılmasa bile çocukları belirli sembolik konumlara sabitleyebilir. Bu durum çalışmada 'yorumsal maruz bırakma' kavramıyla tartışılmaktadır. Yorumsal maruz bırakma, çocukların doğrudan teşhir edilmeksizin, etiketler, ima zincirleri ve spekülatif açıklamalar aracılığıyla kamusal olarak belirli anlamlara bağlanmasıdır.

Çalışmanın ikinci bir kavramsal odağı daha bulunmaktadır: platformlaşmış panik. Bu kavram, çocuk güvenliği, çevrimiçi tehdit, ebeveyn denetimi, okul güvenliği ve devlet müdahalesi gibi kaygıların *Telegram*, *Discord*, 'C31K' veya benzeri platform/grup adları etrafında yoğunlaşmasını ifade etmektedir. Burada amaç, dijital platformlardaki zararlı içerik, tehdit veya provokasyon risklerini küçümsemek değildir. Aksine, bu risklerin hangi kaynaklarda nasıl kurulduğunu, hangi haber ve doğrulama metinleriyle görünür hâle geldiğini ve sosyal medyada nasıl genelleştirilmiş panik, yasaklama talebi ya da cezalandırıcı dile dönüşebildiğini incelemektir. Bu doğrultuda çalışma şu araştırma sorularına yanıt aramaktadır:

- ***AS1*:** Kahramanmaraş okul saldırısı sonrasında 'incel', 'Elliot Rodger', 'C31K', 'Telegram' ve 'Discord' gibi dijital etiketler resmî açıklamalar, haber metinleri ve *X* paylaşımlarında hangi çerçevelerle kullanılmıştır?
- ***AS2*:** Çevrimiçi söylenti, platform sorumluluğu, devlet müdahalesi, okul güvenliği ve çocuk koruma çağrıları farklı veri katmanlarında nasıl ilişkilendirilmiştir?
- ***AS3*:** Dijital etiketlerin ve kriz sonrası platform dolaşımının çocuk mahremiyeti, mağdur odaklılık ve yorumsal maruz bırakma açısından ürettiği etik riskler nelerdir?

Bu sorular çerçevesinde makale, çocuk odaklı kriz haberciliğinde etik değerlendirmenin kapsamını genişletmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, dijital krizlerde mahremiyetin yalnızca kimlik ve görüntü korumasıyla değil, etiketleme, söylenti ve yorum düzeyindeki anlamlandırma süreçleriyle de ilişkili olduğunu ileri sürmektedir.

Kuramsal Çerçeve

Çocuk odaklı kriz haberciliği ve mahremiyetin genişleyen sınırları

Çocukların dâhil olduğu kriz olayları, haber değeri ile çocuğun üstün yararı arasındaki gerilimi belirginleştirir. Kamuoyunun bilgilendirilmesi, olayın nedenlerinin tartışılması ve kurumsal sorumlulukların görünür kılınması gazeteciliğin temel işlevleri arasındadır. Ancak çocukların mağdur, tanık, fail ya da okul topluluğunun üyesi olarak yer aldığı olaylarda bu işlev, zarar azaltma sorumluluğuyla birlikte düşünülmelidir. UNICEF ve Dublin Teknoloji Enstitüsü'nün (2007) çocuk hakları ve gazetecilik uygulamalarına ilişkin hak temelli yaklaşımı, çocukların haberlerde yalnızca korunması gereken kırılgan figürler değil, hak sahibi özneler olarak ele alınması gerektiğini vurgular. Benzer biçimde çocuk odaklı habercilik yaklaşımı, çocuğu dramatik haber nesnesine dönüştürmemeyi, yeni bir hak ihlaline yol açmamayı ve çocuğun kimliğini, onurunu ve gelişimsel bütünlüğünü gözetmeyi merkeze alır (Salman, 2019).

Türkiye'de çocuk ve medya etiği üzerine yapılan tartışmalar da bu noktada önemlidir. Uzun'a (2014) göre çocukların medyada korunması iki düzeyde düşünülmelidir: çocukların zararlı medya içeriklerine maruz kalmaktan korunması ve medya içeriklerine konu olan çocukların korunması. Dijital krizlerde bu iki düzey iç içe geçer. Çocuklar bir yandan saldırı, görüntü, söylenti ya da okul güvenliği tartışmalarının konusu hâline gelir; diğer yandan aynı olayın sosyal medya dolaşımında ürettiği görüntü, yorum ve etiketlere yeniden maruz kalabilir. Bu nedenle çocuk mahremiyeti, yalnızca çocuğun adının, yüzünün ya da okul bilgisinin gizlenmesiyle sınırlı değildir. Krizin hangi bağlamda anlatıldığı, hangi etiketlerle açıklandığı ve çocuğun hangi sembolik konuma yerleştirildiği de mahremiyetin parçasıdır.

Bu geniş mahremiyet anlayışı, dijital çocukluk ve çevrimiçi haklar literatürüyle de ilişkilidir. Livingstone ve Bulger (2014), çocuk haklarının dijital çağda yalnızca çevrimiçi risklerden korunma değil, katılım, temsil ve güçlenme boyutlarıyla da düşünülmesi gerektiğini belirtir. Livingstone ve Third (2017) de çocukların dijital hakları tartışmasında koruma ve katılım arasındaki dengenin önemine dikkat çeker. Stoilova ve diğerleri (2020), çocukların çevrimiçi mahremiyetinin aile, okul, akranlar, kurumlar ve platformlar gibi ilişkisel bağlamlar içinde şekillendiğini gösterir. Nissenbaum'un (2010) bağlamsal bütünlük yaklaşımı ise mahremiyetin yalnızca bilginin gizli ya da açık olmasıyla değil, bilginin hangi bağlamda, hangi amaçla ve hangi normlar içinde dolaşıma sokulduğuyla ilgili olduğunu vurgular. Bu yaklaşım, çocukların dâhil olduğu krizlerde

özellikle önemlidir; çünkü çocuklara ilişkin bilgi, görüntü veya yorumlar dijital dolaşımda bağlamından koparak yeniden anlamlandırılabilir. Bu çalışmada çocuk mahremiyeti bu nedenle iki düzeyde ele alınmaktadır. İlk düzey, görsel ve kimliksel mahremiyettir: çocukların fotoğrafları, görüntüleri, okul bilgileri, aile bilgileri ve travmatik sahnelerin dolaşıma sokulmaması. İkinci düzey ise yorum düzeyindeki mahremiyettir. Çocuklar doğrudan kimlik bilgileri paylaşılmasa bile 'incel', 'C31K', 'Telegram', 'Discord', 'tehdit', 'radikalleşme' ya da 'suç ağı' gibi etiketler aracılığıyla belirli anlamlara sabitlenebilir. Bu çalışma bu ikinci düzeyi 'yorumsal maruz bırakma' kavramıyla tartışmaktadır.

Kriz haberciliği, çerçeveleme ve çevrimiçi söylenti

Kriz anlarında medya yalnızca bilgi aktaran bir araç değildir; olayın nasıl anlaşılacağını, hangi nedenlerle açıklanacağını ve sorumluluğun kimlere dağıtılacağını belirleyen bir anlamlandırma alanıdır. Çerçeveleme yaklaşımı bu nedenle çalışmanın merkezinde yer almaktadır. Entman'a (1993) göre çerçeveleme, bir gerçekliğin belirli yönlerini seçerek onları daha görünür kılma ve bu yolla sorun tanımı, neden atfı, ahlaki değerlendirme ve çözüm önerisi üretme sürecidir. Erdoğan (2014) da haber çerçevelemeyi yalnızca metin içinde bazı ifadelerin tekrar edilmesi olarak değil, olayların haber üretim süreçleri, kaynak kullanımı ve kültürel bağlamlar içinde anlamlandırılması olarak ele alır. Bu açıdan Kahramanmaraş okul saldırısına ilişkin resmî açıklamalar, haber metinleri, doğrulama içerikleri ve *X* paylaşımları birbirinden bağımsız metinler değil; aynı krizin farklı düzeylerde çerçevelendiği iletişimsel alanlardır.

Çerçeveleme özellikle krizlerde hız, belirsizlik ve duygusal yoğunluk nedeniyle daha belirleyici hâle gelir. Bir okul saldırısı gibi yüksek hassasiyetli olaylarda kamuoyu yalnızca "ne oldu?" sorusuna değil, "neden oldu?", "kim sorumlu?", "tekrar eder mi?" ve "nasıl önlenir?" sorularına da yanıt arar. Bu sorulara verilen yanıtlar resmî açıklamalarda güvenlik, soruşturma ve tedbir çerçevesiyle; haberlerde fail profili, dijital izler ve platform müdahalesiyle; sosyal medya dolaşımında ise söylenti, korku, öfke, yas ve cezalandırma talepleriyle birleşebilir. Bu nedenle çalışmanın bulgularında aynı olayın resmî katmanda soruşturma ve okul güvenliği, haber katmanında dijital alt kültür ve platform müdahalesi, *X* katmanında ise spekülasyon, panik ve karşı-çerçeveleme üzerinden farklı biçimlerde kurulduğu gösterilmektedir.

Çevrimiçi söylenti literatürü bu çok katmanlı dolaşımı anlamak için önemlidir. Bordia ve DiFonzo (2004), söylentiyi belirsizlik koşullarında kolektif anlamlandırma sürecinin parçası olarak ele alır. Oh ve diğerleri (2013), krizlerde sosyal medya ortamlarının hem bilgi paylaşımı hem de söylenti üretimi için işlediğini gösterir. Starbird ve diğerleri (2014) de kriz sonrasında sosyal medyada yanlış bilgi, 'false flag'[3] iddiaları ve dijital teyakkuz biçimlerinin hızla dolaşıma

[3] 'False flag', bir eylemin gerçek fail ya da sorumlularından farklı kişi, grup veya kuruma atfedildiğini ileri süren iddiaları ifade eder. Kriz sonrası çevrimiçi söylenti dolaşımında bu tür iddialar, belirsizlik, güvensizlik ve alternatif suç atfetme pratikleriyle ilişkili olarak gündeme gelebilmektedir.

girebildiğini ortaya koyar. Türkiye bağlamında Ünal ve Taylan (2017), yanlış enformasyon ve doğrulama platformları tartışmasının dijital haber ekosisteminde giderek daha önemli hâle geldiğini vurgular. Bu literatür, Kahramanmaraş saldırısı sonrasında Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) ve Anadolu Ajansı Teyit Hattı tarafından düzeltilen kayıp çocuk, olay yeri incelemesi, failin durumu ve yaralılar hakkındaki iddiaların neden yalnızca yanlış bilgi değil, krizin kamusal anlamlandırılmasını etkileyen çerçeveler olduğunu açıklamaya yardımcı olur. Bu bağlamda doğrulama içerikleri, çalışmada yalnızca yanlış bilgilerin düzeltilmesi olarak değil, kriz sonrası hangi iddiaların çocuk mahremiyeti ve kamusal panik açısından risk ürettiğini gösteren veri katmanı olarak ele alınmaktadır. Benzer biçimde *X* paylaşımları, genellenebilir kamuoyu eğilimlerini ölçmek için değil, bu çerçevelerin platform dolaşımında nasıl genişlediğini, sertleştiğini veya karşı-çerçevelerle sınırlandığını görmek için kullanılmaktadır.

Dijital etiketler, platformlaşmış panik ve yorumsal maruz bırakma

Krizlerde dijital etiketler, belirsizliği azaltma ve olayı tanıdık risk kategorilerine yerleştirme işlevi görür. 'İncel', 'C31K', 'Elliot Rodger', 'Telegram' ve 'Discord' gibi etiketler bu açıdan yalnızca adlandırma aracı değildir; aynı zamanda neden, sorumluluk ve çözüm önerisi üreten çerçevelerdir. Bu çalışma bu etiketleri saldırının doğrulanmış nedenleri olarak değil, kriz sonrası kamusal dolaşımda kullanılan açıklayıcı araçlar olarak ele almaktadır. *İncel* kavramı uluslararası literatürde çevrimiçi erkeklik, mizojini[4], dışlanma, hınç ve şiddetle ilişkilendirilen dijital alt kültürler bağlamında tartışılmaktadır. Ging (2019), *manosphere*[5] içinde yer alan erkeklik söylemlerinin hiyerarşik, mağduriyetçi ve kadın düşmanı örüntüler taşıyabildiğine işaret etmektedir. Baele ve diğerleri (2021), *incel* dünya görüşünün şiddetle ilişkili bazı olaylarda nasıl anlamlandırıldığını incelerken, Hoffman ve diğerleri (2020) *incel* şiddetinin güvenlik literatüründe artan bir tehdit başlığı olarak ele alındığını tartışır. Banet-Weiser (2018) ve Jane (2017) ise çevrimiçi kadın düşmanlığının dijital kültürlerde görünürlük ve yayılım kazanabilen bir nefret biçimi olduğunu gösterir. Ancak bu literatürün kriz haberciliğinde temkinsiz kullanımı risklidir. Özellikle failin çocuk olduğu olaylarda bir profil görseli, sembolik gönderme ya da platform izi, doğrudan fail motivasyonuna dönüştürüldüğünde kanıt, yorum ve spekü-

[4] Mizojini, kadınlara yönelik nefret, düşmanlık, aşağılama ve değersizleştirme biçimlerini ifade eder. Kavram, yalnızca bireysel bir önyargı ya da tutum olarak değil; kadınları belirli toplumsal cinsiyet rollerine uymaya zorlayan, bu rolleri ihlal ettiklerinde onları hedef alan kültürel ve söylemsel bir düzen olarak da tartışılmaktadır (Manne, 2018; Banet-Weiser, 2018; Jane, 2017).

[5] 'Manosphere', erkek hakları aktivistleri, 'men going their own way' (MGTOW), 'pick-up artist' (PUA) toplulukları, incel grupları ve 'gamer/geek' kültürünün belirli antifeminist alt kümeleri gibi çevrimiçi erkeklik oluşumlarını gevşek biçimde bir araya getiren dijital söylem alanını ifade eder. Ging, bu alanı Web 2.0 ve sosyal medya sonrasında güçlenen, 'Red Pill' anlatısı etrafında birleşen, ancak kendi içinde farklılıklar ve çatışmalar da barındıran heterojen bir çevrimiçi antifeminist erkeklik ağı olarak ele almaktadır (Ging, 2019, ss. 638-640, 643-644).

lasyon arasındaki sınır bulanıklaşabilir.

Benzer bir risk platform adları için de geçerlidir. *Telegram*, *Discord* ya da benzeri platformlar zararlı içeriklerin, tehditlerin veya örgütlü provokasyonların dolaşıma girdiği alanlar olabilir. Bu nedenle platform yönetişimi, içerik moderasyonu ve dijital güvenlik gerçek sorunlardır. Gillespie (2018), platformların içerik denetimi ve görünürlük düzeni açısından pasif aracı kurumlar olmadığını; hangi içeriğin kalacağına, kaldırılacağına ya da görünür olacağına ilişkin kararlarla kamusal dolaşımı şekillendirdiğini gösterir. Gorwa ve diğerleri (2020) de algoritmik içerik moderasyonunun teknik olduğu kadar politik bir mesele olduğunu vurgular. Massanari (2017), platform kültürleri ve yönetişim tasarımlarının toksik katılım biçimlerini destekleyebileceğini tartışır. Dolayısıyla platformları tümüyle etkisiz araçlar olarak görmek de tüm sorumluluğu platformlara yüklemek de eksik bir açıklamadır.

Bu çalışmada 'platformlaşmış panik' kavramı bu gerilimi açıklamak için kullanılmaktadır. Platformlaşmış panik, çocuk güvenliği, çevrimiçi tehdit, ebeveyn denetimi, okul güvenliği ve devlet müdahalesi gibi farklı kaygıların belirli platform ya da grup adları etrafında yoğunlaşmasıdır. Kavram, Cohen'in (1972) ahlaki panik tartışması ve Critcher'ın (2003) medya ile ahlaki panik ilişkisine dair yaklaşımıyla bağlantılıdır; ancak dijital platformları yalnızca panik nesnesi olarak değil, söylenti, doğrulama, müdahale ve karşı-çerçeveleme süreçlerinin gerçekleştiği dolaşım alanları olarak düşünür. Türkiye'de sosyal medya ve ahlaki panik ilişkisine yönelik çalışmalar da sosyal medya ortamlarının toplumsal kaygı, damgalama ve güvenlikleştirme süreçlerinde giderek daha belirgin rol oynadığına işaret etmektedir (Tiryaki, 2023). Çalışmanın ikinci kavramsal katkısı olan "yorumsal maruz bırakma", çocuk mahremiyetini görsel ve kimliksel teşhirin ötesine taşımayı amaçlamaktadır. Çocuklar doğrudan adları ya da görüntüleri paylaşılmasa bile, etiketler, ima zincirleri ve spekülatif açıklamalar yoluyla kamusal anlamlara sabitlenebilir. Bu kavram, Nissenbaum'un (2010) bağlamsal bütünlük yaklaşımıyla ve çocukların dijital mahremiyetini ilişkisel bağlamlar içinde ele alan (Stoilova ve diğerleri, 2020) yaklaşımlarla uyum halindedir.

Yöntem

Bu çalışma, Kahramanmaraş okul saldırısı sonrasında olayın dijital alt kültür etiketleri, çevrimiçi söylenti ve çocuk güvenliği kaygıları üzerinden nasıl anlamlandırıldığını inceleyen nitel bir çerçeveleme analizidir. Araştırma, saldırı sonrasında resmî açıklamalar, doğrulama içerikleri, haber metinleri ve kamusal *X* paylaşımları içinde dolaşıma giren 'incel', 'Elliot Rodger', 'C31K', 'Telegram' ve 'Discord' gibi etiketlerin hangi çerçevelerle kullanıldığını; bu etiketlerin çevrimiçi söylenti, platform sorumluluğu, çocuk mahremiyeti ve kriz haberciliği açısından hangi etik riskleri görünür kıldığını tartışmayı amaçlamaktadır.

Çalışmada çerçeveleme analizi, kriz sonrası kamusal anlamlandırma süreç-

lerini incelemek için kullanılmıştır. Entman'a (1993, s. 52) göre çerçeveleme, bir olayın belirli yönlerinin seçilerek daha görünür kılınması ve bu yolla sorun tanımı, neden atfı, ahlaki değerlendirme ve çözüm önerisi üretilmesi sürecidir. Haber çerçeveleri bakımından bu süreç, bir konunun hangi yönlerinin öne çıkarıldığı ve nasıl sunulduğuyla ilişkilidir (Erdoğan, 2014, s. 38). Bu bağlamda çerçeve, yalnızca belirli sözcüklerin ya da haber başlıklarının tekrarı olarak değil; bir olayın hangi nedenlerle, hangi sorumluluk ilişkileriyle, hangi risk tanımlarıyla ve hangi etik sınırlarla yorumlandığını düzenleyen anlamlandırma biçimi olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle analizde dijital etiketler, olayın doğrulanmış nedenleri olarak değil, saldırı sonrasında kamusal dolaşıma giren ve olayı belirli yönlerden görünür kılan çerçeveler olarak incelenmiştir.

Araştırmanın veri seti

Araştırmanın veri seti dört katmandan oluşmaktadır: resmî açıklamalar, doğrulama/düzeltme içerikleri, haber metinleri ve *X* paylaşımları. Bu katmanlı yapı, saldırı sonrasında olayın yalnızca gazetecilik alanında değil; resmî kurumlar, doğrulama mekanizmaları ve platformlaşmış kamusal tartışma içinde de yeniden anlamlandırıldığını göstermek amacıyla tercih edilmiştir.

İlk veri katmanını, saldırı sonrasında yayımlanan resmî açıklamalar oluşturmaktadır. Bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü gibi kurumların olay, yayın kısıtı, okul güvenliği, sosyal medya dolaşımı, tehdit içerikleri ve platform müdahaleleriyle ilişkili açıklamaları dikkate alınmıştır. Bu belgeler, olayın kurumsal düzeyde nasıl çerçevelendiğini ve çevrimiçi dolaşımın hangi noktalarda resmî müdahale konusu hâline geldiğini belirlemek için kullanılmıştır.

İkinci veri katmanı, doğrulama ve düzeltme içeriklerinden oluşmaktadır. Bu grupta Anadolu Ajansı Teyit Hattı ve Dezenformasyonla Mücadele Merkezi (DMM) bağlantılı açıklama ve haberler yer almaktadır. Bu içerikler, saldırı sonrasında dolaşıma giren kayıp çocuk, olay yeri incelemesi, failin durumu, yaralılar ve benzeri iddiaların nasıl düzeltildiğini görmek amacıyla incelenmiştir. Böylece çevrimiçi söylenti ve yanlış bilgi dolaşımının, olayın kamusal anlamlandırılmasında nasıl bir kriz bileşeni hâline geldiği izlenmiştir.

Üçüncü veri katmanı, 15 Nisan-15 Mayıs 2026 tarihleri arasında yayımlanan Türkiye merkezli ve uluslararası toplam 13 haber metninden oluşmaktadır. Bu kapsamda *Reuters*, *BirGün*, *T24*, *DW Türkçe*, *TRT Haber*, *Bianet*, *Evrensel*, *Al Jazeera*, *AP News* ve *Le Monde* tarafından yayımlanan haberler incelenmiştir. Haberler, saldırıyı yalnızca temel olay bilgisiyle aktardıkları için değil; 'incel', 'C31K', 'Elliot Rodger', 'Telegram', 'Discord', 'çevrimiçi tehdit', 'okul güvenliği', 'çocuk mahremiyeti', 'doğrulama' ve 'resmî müdahale' gibi temalara yer verdikleri ölçüde araştırma verisine dâhil edilmiştir.

Dördüncü veri katmanını *X* paylaşımları oluşturmaktadır. *X* verisi, kriz sonrasında dijital etiketlerin kamusal dolaşımdaki izlerini görmeye imkân veren sınırlı ve nitel bir veri katmanı olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle *X* payla-

şımları üzerinden genellenebilir kamuoyu eğilimleri tespit edilmeye çalışılmamış; 'incel', 'C31K', 'Telegram', 'Discord', 'görüntü paylaşımı', 'çocukları koruma çağrısı' ve 'platform müdahalesi' gibi çerçevelerin nasıl kurulduğu, sertleştiği ya da karşı-çerçevelerle dengelendiği incelenmiştir.

'X'te veri toplama süreci

X veri toplama süreci iki aşamalı olarak yürütülmüştür. İlk aşamada, olay sonrası dijital alt kültür etiketlerinin kamusal dolaşımdaki ilk izlerini görmek amacıyla 15-22 Nisan 2026 tarihleri arasında bir pilot tarama yapılmıştır. Bu taramada 'Kahramanmaraş incel', 'Kahramanmaraş C31K' ve 'Kahramanmaraş Telegram' sorguları kullanılmış; 42 kamusal *X* paylaşımı ön incelemeye dâhil edilmiştir. Bu 42 paylaşım, araştırma sorularını keskinleştiren, ilk tematik hatları görünür kılan ve genişletilmiş arama stratejisini geliştirmeye yardımcı olan pilot veri izi olarak değerlendirilmiştir. Pilot taramada belirlenen tematik hatlar doğrultusunda ikinci aşamada daha sistematik bir *X* taraması yapılmıştır. Bu aşama 15 Nisan-15 Mayıs 2026 tarih aralığını kapsamaktadır. Arama sürecinde olayın yer adı ile dijital alt kültür ve platform etiketlerini birleştiren sorgular kullanılmıştır. Bu sorgular arasında şu anahtar sözcük kombinasyonları yer almıştır: 'Kahramanmaraş incel', 'Maraş incel', 'Kahramanmaraş Elliot Rodger', 'Maraş Elliot Rodger', 'Kahramanmaraş C31K', 'Maraş C31K', 'Kahramanmaraş Telegram', 'Maraş Telegram', 'Kahramanmaraş Discord', 'Maraş Discord', 'C31K Telegram', 'C31K Discord', 'Kahramanmaraş okul tehdit', 'Kahramanmaraş DMM', 'Kahramanmaraş görüntüleri paylaşmayın' ve 'Kahramanmaraş çocukları koruyun'. Bu ikinci aşamada *X001-X123* aralığında numaralandırılan 123 kayıt elde edilmiştir. Yinelenen iki kayıt, *X098*'in *X010* ile ve *X099*'un *X020* ile aynı içerikte olması nedeniyle analiz dışı bırakılmıştır. Böylece nihai sosyal medya veri seti 121 kamusal *X* paylaşımından oluşmuştur. Kodlama izinin korunması amacıyla kalan kayıtlar yeniden numaralandırılmamış; bu nedenle bulgular bölümünde *X001-X123* aralığındaki kayıt göstergeleri kullanılmaya devam edilmiştir. Nihai *X* veri seti, üç ana dönemi ve işlevi kapsayacak biçimde düzenlenmiştir: 15-22 Nisan 2026 arasındaki ilk kriz dolaşımı; 23 Nisan-15 Mayıs 2026 arasındaki genişletilmiş tartışma; 15 Nisan-15 Mayıs 2026 aralığında görüntü paylaşımına itiraz, çocukları koruma çağrısı ve mağdur odaklı karşı-çerçeveleme biçimleri. *X* veri setindeki her kayıt *X001-X123* aralığında bir veri koduyla numaralandırılmıştır. Bu kodlar, doğrudan kullanıcı paylaşımına değil, araştırmacı tarafından anonimleştirilmiş ve yeniden ifade edilmiş analitik kayıtlara işaret etmektedir. Ham paylaşım metinleri, kullanıcı adları, bağlantılar ve ekran görüntüleri makale metnine alınmamıştır[6].

[6] X001-X123 aralığındaki kayıtların anonimleştirilmiş analitik özetleri, tematik kodları, etik risk düzeyleri ve kullanım kararları, araştırma sürecinin denetlenebilirliğini ve etik şeffaflığını desteklemek amacıyla ayrı bir kodlama dosyasında tutulmuştur. Söz konusu dosya, makale metninin parçası olarak değil, editör ve hakem değerlendirmesine destekleyici veri dosyası olarak hazırlanmıştır.

Tablo 1. Veri seti ve analitik işlevi

Veri katmanı	Kaynak türü	Tarih aralığı	Veri setinin büyüklüğü	Analitik işlev
Resmî açıklamalar	MEB, İçişleri Bakanlığı, EGM.	15-19 Nisan 2026	5 belge	Olayın kurumsal çerçevesini, okul güvenliği ve dijital dolaşım vurgusunu belirlemek.
Doğrulama/ düzeltme içerikleri	AA Teyit, DMM bağlantılı düzeltmeler	Nisan 2026	4 içerik	Söylenti, yanlış bilgi ve düzeltme dinamiğini izlemek.
Haber metinleri	Türkiye merkezli ve uluslararası çevrimiçi haber kaynakları	15 Nisan-15 Mayıs 2026	13 haber metni	Dijital etiketlerin haber dilinde nasıl kurulduğunu analiz etmek.
Pilot X taraması	Kamusal X paylaşımları	15-22 Nisan 2026	42 paylaşım	İlk tematik hatları ve arama stratejisini geliştirmek.
Ana X veri seti	Kamusal X paylaşımları	15 Nisan-15 Mayıs 2026	121 paylaşım (İki kayıt çıkarılmıştır)	Dijital etiketler, platformlaşmış panik, söylenti ve karşı-çerçeveleri analiz etmek.

Tablo 1 araştırma veri setinin genel yapısını görünür kılmaktadır. *X* verisinin pilot tarama ve ana veri seti olmak üzere iki aşamada oluşturulması nedeniyle, bu veri katmanına ilişkin toplama süreci ayrıca *Tablo 2*'de ayrıntılandırılmıştır.

Tablo 2. X'te veri toplama süreci

Aşama	Tarih aralığı	Kullanılan sorgu türleri	İşlev
Pilot tarama	15-22 Nisan 2026	'Kahramanmaraş incel', 'Kahramanmaraş C31K', 'Kahramanmaraş *Telegram*'	İlk tematik hatları belirlemek.
Ana dönem taraması	15-22 Nisan 2026	'Kahramanmaraş/Maraş + incel, Elliot Rodger, C31K, *Telegram*, *Discord*, tehdit, DMM'	İlk kriz dolaşımını incelemek.
Genişletilmiş dönem taraması	23 Nisan-15 Mayıs 2026	'Kahramanmaraş + C31K, *Telegram*, incel, Elliot Rodger, DMM, tehdit'	Tartışmanın devamını ve kurumsallaşan söylemleri izlemek.
Karşı-çerçeve aramaları	15 Nisan-15 Mayıs 2026	'görüntüleri paylaşmayın', 'çocukları koruyun'	Çocuk mahremiyeti, mağdur odaklılık ve etik itirazları belirlemek.

Kodlama ve analiz süreci

Veriler iki aşamalı bir nitel kodlama süreciyle analiz edilmiştir. Kodlama sürecinde *X* kayıtları, *K1-K17* aralığında tanımlanan tematik ve etik kodlarla işaretlenmiştir. *K1-K3* 'dijital alt kültür', 'incel' etiketi ve 'Elliot Rodger/taklit' çerçevesini; *K4-K8* 'C31K', 'Telegram/Discord', 'devlet müdahalesi', 'ebeveyn denetimi ve aile sorumluluğu' ve 'söylenti/doğrulama hattını'; *K9-K14* 'çocuk mahremiyeti', 'mağdur odaklılık', 'karşı-çerçeveleme', 'yorumsal maruz bırakma' ve 'okul güvenliği başlıklarını'; *K15-K17* ise 'yüksek etik risk', 'dışlama ölçütleri' ve 'kurumsal/haber aktarımı' kodlarını göstermektedir. Kodların ayrıntılı açıklamaları ve her *X* kaydına hangi kodların atandığı *X* veri setinde kullanılan analitik kodlar' başlıklı *Ek Dosya 1*'de verilmiştir. İlk aşamada resmî açıklamalar, doğrulama içerikleri, haber metinleri ve *X* paylaşımları yakın okuma yoluyla incelenmiş; olayın hangi dijital etiketler, risk tanımları ve sorumluluk ilişkileriyle anlamlandırıldığı belirlenmiştir. Bu aşamada 'incel' etiketi, Elliot Rodger göndermesi, *C31K*, *Telegram*, *Discord*, çevrimiçi tehdit, platform kapatma talepleri, çocuk mahremiyeti, görüntü paylaşımı, mağdur odaklılık, söylenti ve doğrulama gibi tekrar eden örüntüler not edilmiştir.

İkinci aşamada bu ilk kodlar daha geniş tematik çerçeveler altında birleştirilmiştir. Analiz sonucunda üç ana tema öne çıkmıştır. Birinci tema, dijital etiketlerin açıklayıcı çerçeveye dönüşmesidir. Bu tema altında *incel*, Elliot Rodger, taklit saldırı, çevrimiçi radikalleşme, genç erkeklik, kadın düşmanlığı ve spekülatif fail profillemesi gibi unsurlar değerlendirilmiştir. İkinci tema, *C31K*, *Telegram* ve *Discord* etrafında oluşan platformlaşmış paniktir. Bu tema altında platformların gizli tehdit alanı olarak kurulması, ebeveyn denetimi, devlet müdahalesi, erişim engeli, okul tehditleri ve çevrimiçi söylenti incelenmiştir. Üçüncü tema ise çocuk mahremiyeti, görüntü dolaşımı ve karşı-çerçevelemedir. Bu tema altında görüntülerin paylaşılmaması çağrıları, çocukların ruh sağlığına ilişkin kaygılar, mağdur çocukları merkeze alan tepkiler, okul güvenliği talepleri ve dijital etiketlere indirgemeci biçimde başvurmaya yönelik itirazlar analiz edilmiştir.

Çalışmada tekrarlı okuma, not alma, veri katmanları arasında karşılaştırma ve olumsuz/karşıt örnekleri izleme yoluyla analitik tutarlılık sağlanmaya çalışılmıştır. Özellikle 'incel', 'C31K', 'Telegram' ya da 'Discord' gibi etiketleri doğrudan açıklayıcı çerçeve olarak kullanan paylaşımların yanı sıra, bu etiketlere itiraz eden ya da olayın mağdur çocuklar ve okul güvenliği üzerinden tartışılması gerektiğini savunan paylaşımlar da dikkate alınmıştır. Böylece analiz, yalnızca panik ve suçlama söylemlerini değil, aynı zamanda karşı-çerçeveleme ve etik itiraz biçimlerini de kapsayacak şekilde yürütülmüştür.

Tablo 3. Analitik çerçeveler ve operasyonel tanımlar

Analitik çerçeve	Operasyonel tanım	Temel veri katmanı	Çocuk duyarlı etik risk
Dijital etiketlerin açıklayıcı çerçeveye dönüşmesi	'İncel', Elliot Rodger, C31K, *Telegram* veya *Discord* gibi etiketlerin olayın nedenini açıklayan göstergeler gibi kullanılması.	Haberler + *X*	Spekülatif nedensellik, çocuk failin sembolik yüklenmesi.
Platformlaşmış panik	Çocuk güvenliği, çevrimiçi risk, ebeveyn denetimi, okul güvenliği ve devlet müdahalesi gibi kaygıların platform/grup adları etrafında yoğunlaşması.	Resmî açıklamalar + haberler + *X*	Genelleştirilmiş korku, platformlara indirgeme, cezalandırıcı dil.
Çevrimiçi söylenti ve doğrulama	Olay sonrası eksik, yanlış veya teyide muhtaç iddiaların dolaşıma girmesi ve resmî/doğrulama mekanizmalarıyla düzeltilmesi.	Doğrulama içerikleri + *X*	Bilgi kirliliği, panik, çocukların ve okul topluluğunun yeniden maruz bırakılması.
Mağdur odaklı karşı-çerçeveleme	Olayın platformlara, oyunlara ya da dijital alt kültürlere indirgenmesine itiraz edilmesi; çocuk mağdurlar, yas, okul güvenliği ve toplumsal sorumluluğun merkeze alınması.	*X*	Yasın ve çocukların araçsallaştırılmasına karşı etik hatırlatma.
Yorumsal maruz bırakma	Çocukların doğrudan ad, görüntü ya da kimlik bilgileriyle değil; etiketler, ima zincirleri ve spekülatif açıklamalar yoluyla kamusal anlamlara sabitlenmesi.	Tüm veri katmanları	Damgalama, sembolik yükleme, mahremiyetin yorum düzeyinde ihlali.

Etik yaklaşım ve sınırlılıklar

Araştırma konusu çocukları mağdur, tanık, okul topluluğunun üyeleri ve fail konumunda ilgilendiren hassas bir kriz olayına dayandığı için çalışmada ihtiyatlı bir etik yaklaşım benimsenmiştir. *X* paylaşımları kamusal olarak erişilebilir olsa da bu durum paylaşımların akademik metinde doğrudan yeniden dolaşıma sokulmasını kendiliğinden etik hâle getirmemektedir. Bu nedenle kullanıcı adı, profil bilgisi, bağlantı, ekran görüntüsü ve doğrudan paylaşım alıntısı kullanılmamıştır. *X* paylaşımları doğrudan alıntılanmamış; kimlik belirleyici unsurlar ayıklandıktan sonra anonimleştirilmiş ve yeniden ifade edilmiş (*paraphrase*) analitik kayıtlar olarak değerlendirilmiştir. Çocukların kimliğini, okul topluluğunu, aileleri ya da sıradan kullanıcıları yeniden teşhir edebilecek içerikler makalede doğrudan yer almamıştır. Travmatik görsel ya da video içeren; çocukların kimliğini belirginleştiren; fail yüceltmesi, açık tehdit, linç çağrısı veya ağır hedef gösterme içeren paylaşımlar doğrudan analiz örneği olarak kullanılmamış, yalnızca etik risk örüntülerinin belirlenmesinde dikkate alınmıştır. Bu tercih, çalışmanın temel argümanıyla uyumludur: çocuk odaklı krizlerde etik sorun yalnızca görüntü, isim veya açık kimlik bilgisinin paylaşılmasıyla sınırlı değildir; olayın hangi etiketlerle adlandırıldığı, hangi imalarla açıklanmaya çalışıldığı ve çocukların hangi sembolik konumlara yerleştirildiği de mahremiyet ve zarar riski üretebilmektedir.

Çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle *X* verisi temsili bir kamuoyu örneklemi değildir; yalnızca belirli anahtar sözcüklerle ulaşılan ve araştırma sorularıyla ilişkili bulunan kamusal paylaşımlardan oluşmaktadır. Bu nedenle analiz, *X* kullanıcılarının genel eğilimlerini ya da Türkiye kamuoyunun olay hakkındaki tutumunu ölçmeyi amaçlamaz. İkinci olarak, sosyal medya verisi platformun arama altyapısı, görünürlük düzeni ve erişilebilir içeriklerle sınırlıdır.

Bulgular

Bulgular, resmî açıklamalar, doğrulama/düzeltme içerikleri, haber metinleri ve *X* veri setinin birlikte okunmasına dayanmaktadır. Bulgular bölümünde kullanılan *X001-X123* aralığındaki göstergeler, makalede doğrudan alıntılanmayan ve anonimleştirilmiş analitik kayıtlar üzerinden takip edilen *X* paylaşımlarına işaret etmektedir. *K1-K17* aralığındaki kodlar ise bu kayıtların hangi tematik ve etik kategoriler altında değerlendirildiğini göstermektedir.[7] *K* kodları, ilgili analitik kategori ilk kez tanıtılırken veya yorumsal maruz bırakma, platformlaşmış panik, söylenti/doğrulama ve cezalandırıcı dil gibi kritik çözümleme noktalarında görünür kılınmıştır.

[7] *X* veri setinin anonimleştirilmiş/kodlanmış eşleşmelerinin ayrıntılı dökümü, veri şeffaflığını desteklemek amacıyla ikinci bir ek/destekleyici veri dosyası olarak hazırlanmış ve editörlükle paylaşılmıştır.

Dijital etiketlerin açıklayıcı çerçeveye dönüşmesi

Araştırma verisinde öne çıkan ilk bulgu, Kahramanmaraş okul saldırısının farklı veri katmanlarında farklı yoğunluklarla dijital alt kültür etiketleri üzerinden anlamlandırılmasıdır. Resmî açıklamalarda olay daha çok okul içinde gerçekleşen silahlı saldırı, soruşturma, yayın yasağı, okul güvenliği, risk işaretleri, zararlı dijital içerikler ve teyitsiz bilgiyle mücadele çerçevesinde kurulurken; haber metinleri ve *X* paylaşımlarında 'incel' etiketi ve Elliot Rodger göndermesi olayın olası dijital arka planını açıklamak için başvurulan daha görünür çerçevelere dönüşmüştür. Bu nedenle bu başlıkta 'incel' ya da 'Elliot Rodger' referansı, saldırının doğrulanmış nedeni olarak değil olayın haber ve sosyal medya dolaşımında hangi anlam ilişkileriyle açıklanmaya çalışıldığını gösteren bir çerçeveleme unsuru olarak ele alınmaktadır. Bu başlıkta *K1*, *K2*, *K3*, *K12*, *K13* ve *K14* kodları, dijital etiketin açıklayıcı çerçeveye dönüşmesi, bu etikete yönelik itirazlar, taklit/sembolik gönderme, dijital etiket dışı sorumluluk alanları, yorumsal maruz bırakma ve okul güvenliği bağlantılarını ayırt etmek için kullanılmıştır.

İlk resmî açıklamalar, saldırının dijital alt kültürler üzerinden açıklanmasından çok, olayın kurumsal ve soruşturma boyutuna odaklanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın 15 Nisan tarihli açıklamasında saldırının okul içinde bir öğrenci tarafından gerçekleştirildiği, sürecin Bakanlıkça takip edildiği ve başmüfettişlerin görevlendirildiği belirtilmiştir (MEB, 2026a). İçişleri Bakanlığı'nın aynı tarihli açıklamasında da olayın tüm yönleriyle araştırılması için mülkiye ve polis başmüfettişlerinin görevlendirildiği, Cumhuriyet savcılarının olay yerinde inceleme yaptığı ve soruşturmanın sağlıklı yürütülmesi amacıyla yayın yasağı kararı alındığı bildirilmiştir (İçişleri Bakanlığı, 2026a). Bu açıklamalarda 'incel' ya da 'Elliot Rodger' gibi dijital etiketler doğrudan olayın açıklayıcı nedeni olarak kurulmamaktadır. Bu durum, dijital alt kültür çerçevesinin ilk aşamada resmî söylemden çok haber metinleri ve sosyal medya dolaşımı içinde güç kazandığına işaret etmektedir.

Bununla birlikte resmî katman, olayın dijital dolaşım boyutunu tümüyle dışarıda bırakmamıştır. MEB ve İçişleri Bakanlığı'nın 16 Nisan tarihli ortak açıklamasında okul güvenliği, risk işaretleri, erken uyarı mekanizmaları, aile-okul-kamu iş birliği, ruhsatsız silaha erişim ve psikososyal destekle birlikte internet kullanımı, sosyal medya platformlarının etkisi, dijital mecralarda yayılan zararlı içerikler, sanal zorbalık, suçun ve suçlunun özendirilmesi ve dezenformasyonla mücadele de ele alınmıştır (MEB, 2026b; İçişleri Bakanlığı, 2026b). Bu açıklama, dijital mecraları tek başına failleştiren bir dil kurmaktan ziyade, okul güvenliği ve çocukların korunmasına ilişkin çok katmanlı bir risk alanı içinde değerlendirmektedir. Böylece resmî çerçeve, dijital dolaşımı bir sorun olarak tanımlamakta; ancak 'incel' etiketini doğrudan nedensel açıklama olarak kullanmamaktadır.

Haber katmanında ise 'incel' etiketi ve 'Elliot Rodger' göndermesi daha belirgin bir açıklayıcı çerçeveye dönüşmektedir. *Reuters*'ın (2026b) 16 Nisan ta-

rihli haberinde, 14 yaşındaki saldırganın *WhatsApp* profilinde 2014'te ABD'de kitlesel saldırı gerçekleştiren Elliot Rodger'a gönderme yapan bir görsel kullandığı polis açıklamasına dayandırılarak aktarılmıştır. Aynı haberde ilk bulguların terör bağlantısı göstermediği, olayın bireysel saldırı olarak değerlendirildiği ve Türk öğrencinin Rodger ile aynı motivasyona sahip olup olmadığının net olmadığı özellikle belirtilmiştir. Bu anlatı, dijital izi haber değeri taşıyan bir unsur olarak görünür kılmakta; ancak profil görselinden doğrudan fail motivasyonu çıkarma konusunda mesafeyi korumaktadır.

Türkiye merkezli bazı haberlerde ise aynı dijital iz daha geniş bir açıklayıcı bağlama yerleştirilmiştir. *BirGün* (2026a), failin *WhatsApp* profil görselinde 'Elliot Rodger'a gönderme yapan bir görsel kullanmasını *incel* bağlantısı üzerinden haberleştirmiş; Rodger'ın manifestosu, kadın düşmanlığı, *incel* topluluklarındaki sembolik konumu ve sonraki saldırılara referans olma ihtimali üzerinden çerçeveyi genişletmiştir. *T24* (2026) de benzer şekilde, profil görseli bilgisini 'Elliot Rodger'ın manifestosu, incel toplulukları tarafından 'kahramanlaştırılması' ve sonraki saldırılara ilham verme tartışmasıyla birlikte aktarmıştır. *DW Türkçe*'nin (2026) ve Kafadar'ın (2026) haberlerinde de saldırganın 'Elliot Rodger'a özenip özenmediği ve incel ile *C31K*'nin ne olduğu soruları üzerinden olay dijital alt kültür terminolojisiyle ilişkilendirilmiştir. Böylece *Reuters*'ta sınırlı ve temkinli bir profil görseli bilgisi olarak aktarılan dijital iz, Türkiye merkezli haberlerde daha açıklayıcı ve bağlamsallaştırıcı bir çerçeveye dönüşmektedir.

X veri katmanı, haberlerde dolaşıma giren 'incel' ve 'Elliot Rodger' çerçevesinin sosyal medya ortamında üç yönde genişlediğini ortaya koymaktadır. İlk yön, saldırının yerel bir olay olmanın ötesine taşınarak küresel okul saldırısı imgeleri, taklit şiddeti ve incel genç erkeklik örüntüsü içinde yorumlanmasıdır. *X001*, *X016* ve *X031* bu hattı, silaha erişim, manifesto, ABD okul saldırıları ve sembolik etkilenme tartışmasıyla ilişkilendirmektedir. İkinci yön, profil görseli bilgisinin haber aktarımının ötesine geçerek sembolik şiddet ve dijital iz tartışmasına açılmasıdır. *X004*, *X005*, *X036*, *X037*, *X038* ve *X039* profil görseli bilgisini haberleşmiş bir ayrıntı olarak yeniden dolaşıma sokarken; *X040* bu göndermeyi şiddetin sembollerle dolaşımı açısından yorumlamakta, *X041* ise profil görseli, plan iddiası ve ebeveyn farkındalığı arasında bağ kurmaktadır. Böylece haberlerde sınırlı bir dijital ayrıntı olarak yer alan profil görseli, *X* dolaşımında taklit şiddeti, aile denetimi, dijital iz ve sembolik etkilenme gibi farklı yorum hatlarına açılmaktadır.

Üçüncü genişleme hattı, incel etiketinin bireysel fail açıklamasının ötesine geçerek daha geniş bir güvenlik ve toplumsal tehdit kategorisine dönüşmesidir. *X003*, *X006*, *X007* ve *X012*, 'incel/C31K' bağlantısını erken uyarı, örgütlü risk, denetim, müdahale ve güvenlik sorunu çerçeveleriyle ilişkilendirmektedir. Bu kayıtlarda incel, doğrulanmış bir fail motivasyonunu açıklayan kavram olmaktan çok, belirsizlik ve korkuyu düzenleyen bir güvenlikleştirme etiketine dönüşmektedir. Aynı hat, *X022*, *X024* ve *X029*'da çevrimiçi erkeklik, kadın düş-

manlığı, dijital radikalleşme, ebeveyn farkındalığı ve mağdur çocuklara ilişkin yas çerçeveleriyle birleşmektedir. Bu örüntü, incel etiketinin bir yandan çevrimiçi mizojini ve genç erkeklik krizleriyle bağlantılı anlamlı bir tartışma alanı açtığını, diğer yandan hızla spekülatif nedenselliklere kayabileceğini göstermektedir.

X veri setindeki karşı-çerçeveler, incel çerçevesinin yalnızca kabul edilmediğini, aynı zamanda itirazla karşılandığını da ortaya koymaktadır. *X008*, 'incel'lerin sanıldığı kadar büyük bir şiddet riski oluşturmadığını ve Kahramanmaraş failinin *incel* olup olmadığının bilinmediğini belirterek tehdit abartısı eleştirisi geliştirmektedir. *X019*, failin çocuk olma durumunu vurgulayarak onun doğrudan incel kategorisine sokulmasının sorunlu olduğunu, daha çok taklit veya etkilenme boyutunun tartışılması gerektiğini savunmaktadır. *X026*, olayın kızlar tarafından reddedilme ya da klasik incel motivasyonu üzerinden açıklanamayabileceğini ileri sürerek *incel* çerçevesine itiraz etmektedir; ancak bu kayıt başka kimlik spekülasyonları içerdiği için yalnızca sınırlı ve etik risk notuyla çalışmanın veri setinde yer almıştır. *X034* ise 'Elliot Rodger'ın doğrudan ve basitleştirilmiş biçimde *incel* kategorisine yerleştirilmesine ve Kahramanmaraş olayının otomatik olarak mizojini hattında okunmasına itiraz etmektedir. Bu karşı-çerçeveler, dijital etiketlerin sosyal medya dolaşımında sabit açıklamalar olarak işlemediğini; tartışıldığını, sınırlandırıldığını ve yer yer reddedildiğini göstermektedir.

Bu itiraz hattı, olayın yalnızca dijital alt kültür etiketlerine indirgenmesine karşı daha geniş sorumluluk alanlarını görünür kılmaktadır. *X011*, olayın bütün suçunun failin incel/faşist olarak etiketlenmesine yıkıldığı ve başka sorumlulukların silikleştiği yönünde bir karşı okuma üretmektedir. *X033* ise aile, baba sorumluluğu ve silah kültürü gibi maddi ve toplumsal unsurları öne çıkarmakta; ancak spekülatif kimlik iddiaları içerdiği için sınırlı ve etik risk notuyla değerlendirilmiştir. *X035*, profil görseli ve aile farkındalığı üzerinden erken uyarı işaretlerinin fark edilip edilmediğini sorgulamaktadır. Bu kayıtlar, dijital etiketlerin açıklayıcı gücünü bütünüyle reddetmeden, olayın aile, silah erişimi, okul güvenliği ve kurumsal sorumluluk gibi boyutlarının da dikkate alınması gerektiğine işaret etmektedir. Bununla birlikte bazı kayıtlar, dijital etiketlerin çocuk duyarlı kriz haberciliği açısından yüksek risk üretebildiğini göstermektedir. *X002*, *incel* olarak etiketlenen gruplara yönelik açık cezalandırıcı ve şiddet içerikli bir tepki üretmektedir. *X015*, *incel/Telegram* gruplarına ilişkin öfkeyi öğretmen ve çocuk mağdurlara yönelik yas ile birleştirirken ağır hakaret ve şiddet dili kullanmaktadır. *X014* ve *X023* ise olayı 'incel' etiketiyle birlikte cinsel kimlik veya psikiyatrik spekülasyonlara bağladığı için ayrımcı/spekülatif cinsel kimlik çerçevesi içinde değerlendirilmiştir. *X028*, Urfa[8] ve Maraş olaylarını tak-

[8] Burada 'Urfa' ifadesi, 14 Nisan 2026'da Şanlıurfa'nın Siverek ilçesindeki bir mesleki ve teknik Anadolu lisesinde yapılan silahlı saldırıya gönderme yapmaktadır. Söz konusu olay bu çalışmada ayrı bir vaka olarak analiz edilmemiş; yalnızca X028 kodlu paylaşımın Kahramanmaraş saldırısını önceki gün yaşanan başka bir okul saldırısıyla birlikte yorumlaması nedeniyle bağlamsal olarak belirtilmiştir. Haberde saldırıda 16 kişinin

lit/medya/oyun dolaşımıyla ilişkilendiren, yüksek düzeyde öfke ve genelleme içeren ifadeler barındırmaktadır.

Bu noktada resmî açıklamalar, haber metinleri ve *X* dolaşımı arasındaki fark belirginleşmektedir. Resmî katman, ilk aşamada olayı soruşturma, yayın yasağı ve okul güvenliği ekseninde kurmuş; 16 Nisan açıklamasında ise dijital mecralardaki zararlı içerikleri, sosyal medya platformlarının etkisini, suçun ve suçlunun özendirilmesini ve dezenformasyonla mücadeleyi daha geniş bir çocuk güvenliği çerçevesi içinde ele almıştır (MEB, 2026a; İçişleri Bakanlığı, 2026a; MEB, 2026b; İçişleri Bakanlığı, 2026b). Haber katmanında *Reuters*, profil görseli bilgisini aktarırken fail motivasyonu konusunda açık bir temkin payı bırakmıştır (*Reuters*, 2026b). *BirGün* (2026a), *T24* (2026) ve *DW Türkçe* (2026) ve Kafadar (2026) ise 'Elliot Rodger', 'incel manifestosu', 'kadın düşmanlığı', 'taklit' ve sonraki saldırılara ilham verme başlıkları üzerinden bu dijital izi daha açıklayıcı bir çerçeveye dönüştürmüştür. *X* katmanı ise aynı bilgiyi *K1*, *K3* ve *K13* etrafında genişletmiş; bazı kodlarda güvenlikleştirmiş (*X003*, *X006*, *X007*, *X012*), bazı kodlarda karşı-çerçeveyle sınırlandırmış (*X008*, *X019*, *X026*, *X034*), kimi kodlarda ise etik risk üreten cezalandırıcı ve ayrımcı dile taşımıştır (*X002*, *X014*, *X015*, *X023*, *X028*).

Bu bulgu, 'incel' ve 'Elliot Rodger' göndermesinin haber ve *X* dolaşımında açıklayıcı bir dijital çerçeveye dönüştüğünü, ancak bu çerçevenin veri katmanlarında aynı biçimde işlemediğini de göstermektedir. Resmî açıklamalar daha temkinli bir soruşturma ve okul güvenliği dili kurarken, haberler profil görseli ve dijital alt kültür bağlantısını kamusal bilgiye dönüştürmüş; *X* paylaşımları ise bu bilgiyi kimi zaman güvenlikleştirmiş, kimi zaman karşı-çerçevelerle sınırlandırmış, kimi zaman da etik risk üreten cezalandırıcı dile taşımıştır. Bu nedenle mesele failin gerçekten incel olup olmadığını kanıtlamak değil, bu etiketin çocuk mahremiyeti açısından nasıl bir yorumsal yük ürettiğini göstermektir.

'C31K', 'Telegram' ve 'Discord' etrafında platformlaşmış panik

İkinci bulgu, *C31K*, *Telegram* ve *Discord* gibi adların saldırı sonrasında yalnızca dijital platform ya da grup referansı olarak değil; çevrimiçi tehdit, çocuk güvenliği, ebeveyn denetimi, okul güvenliği ve devlet müdahalesi taleplerinin yoğunlaştığı sembolik alanlar olarak kurulduğunu göstermektedir. Bu bölümde söz konusu örüntü 'platformlaşmış panik' kavramıyla tartışılmaktadır. Burada amaç, çevrimiçi tehdit ve provokatif içeriklerin nasıl gerçek bir kurumsal müdahale konusu hâline gelirken sosyal medya dolaşımında genelleştirici ve cezalandırıcı bir panik diline de dönüşebildiğini göstermektir. Bu başlıkta *K4*, *K5*, *K6*, *K7*, *K8*, *K11*, *K12* ve *K17* kodları; *C31K*'nin tehdit/örgütlü risk olarak kurulması, *Telegram*/*Discord*'un gizli çocuk riski biçiminde çerçevelenmesi, platform kapatma ve devlet müdahalesi çağrıları, ebeveyn denetimi, söylenti/doğrulama ihtiyacı, cezalandırıcı dil, karşı-çerçeveleme ve kurumsal/haber aktarımı arasındaki ayrımları izlemek için kullanılmıştır.

yaralandığı, saldırganın ise olay sonrasında yaşamını yitirdiği aktarılmıştır (*soL Haber*, 2026b).

Resmî ve kurumsal katmanda bu çerçeve, öncelikle okul güvenliği, dijital mecralarda yayılan zararlı içerikler, suçun ve suçlunun özendirilmesi, sanal zorbalık, erken uyarı mekanizmaları ve dezenformasyonla mücadele başlıkları altında kurulmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı (2026b) ve İçişleri Bakanlığı (2026b) tarafından yayımlanan 16 Nisan tarihli ortak açıklamada, saldırıların ardından okul güvenliğinin, giriş-çıkış düzenlerinin, kamera sistemlerinin, çevre denetimlerinin ve risk işaretlerinin yeniden değerlendirildiği belirtilmiştir. Aynı açıklamada internet kullanımı, sosyal medya platformlarının etkisi, dijital mecralarda yayılan zararlı içerikler ve suçun/suçlunun özendirilmesi de çocuklar üzerindeki etkileri bakımından ele alınmıştır. Bu resmî çerçeve, dijital platformları tek başına failleştirmenin ötesinde, okul güvenliği, erken uyarı, aile-okul-kamu iş birliği, ruhsatsız silaha erişim ve psikososyal destek gibi daha geniş bir önleme çerçevesi içinde düşünmektedir.

Haber katmanında ise *C31K* ve *Telegram* daha somut bir platform müdahalesi meselesi olarak görünür hâle gelmiştir. *TRT Haber*, saldırı görüntülerinin *Telegram* üzerinden yayılması nedeniyle 66 URL adresi için içerik çıkarma ve erişim engelleme talebinde bulunulduğunu; yaklaşık 100 bin üyeye sahip olduğu belirtilen *C31K* adlı *Telegram* grubunun kapatıldığını ve provokatif paylaşım yapan kullanıcılar hakkında adli işlem başlatıldığını aktarmıştır (*TRT Haber*, 2026). *Bianet* de (2026) benzer biçimde, saldırı anına ilişkin görüntüleri *Telegram* üzerinden yaydığı tespit edilen hesaplar hakkında adli süreç başlatıldığını, 66 URL için erişim engeli talep edildiğini ve *C31K* adlı grubun kapatıldığını haberleştirmiştir. *BirGün* (2026b) ise Emniyet açıklamasını merkeze alarak URL engellemeleri, hesap yöneticilerinin tespiti, yakalamalar ve *C31K*'ye bağlı *Telegram* kanallarının kapatılması çerçevesini öne çıkarmıştır. Bu haberler, *C31K/Telegram* hattını olay sonrası dijital dolaşım, görüntü paylaşımı, provokasyon ve kolluk müdahalesi ekseninde kamusal görünürlüğe taşımıştır.

Bu kurumsal ve haberleşmiş çerçeve, *X* veri katmanında daha geniş ve duygusal bir dolaşıma girmiştir. *X044*, *X047* ve *X051*, *C31K*'yi tehdit, örgütlü risk, siber yapılanma ve devlet müdahalesi çerçevesinde kurarken; *X057*, *X084* ve *X085* erişim engeli, gözaltı, kanal kapatma ve adli işlem bilgisini *X* dolaşımına taşımaktadır. Bu kayıtlar, haberlerdeki kurumsal müdahale bilgisinin sosyal medya dolaşımında güvenlik ve çocuk koruma kaygısıyla birleştiğini göstermektedir. *Telegram*'a ilişkin *X* kodları, platformlaşmış paniğin ebeveyn denetimi ve çocuk koruma söylemiyle birleşmesi açısından önemlidir. *X061*, *X062* ve *X064* ailelere çocukların *Telegram* gruplarını, çevrimiçi ilişkilerini ve dijital sosyalleşme alanlarını kontrol etmeleri yönünde çağrılar yaparken; *X059 Telegram*'ın bütünüyle kapatılması gerektiğini savunan daha genelleyici bir platform suçlaması üretmektedir. Bu örneklerde platform, yalnızca iletişim altyapısı değil; çocuğun ev içinde fiziksel olarak güvende görünürken dijital olarak görünmeyen risklere açık hâle geldiği bir sembol işlevi görmektedir. *Discord* kodları da benzer bir kaygı yapısı üretmektedir; ancak burada söylenti ve doğrulanmamış iddia boyutu daha güçlüdür. *X066*, *X068* ve *X080*, failin *Discord* bağlantısına ya da ekran görüntülerine ilişkin teyide muhtaç iddiaları dolaşıma

sokarken; *X081* ve *X071 Discord*'u okul saldırıları, oyun konuşma programları, ebeveyn denetimi ve çocuk güvenliğiyle ilişkilendirmektedir. Bu örneklerde *Discord*, kesin olarak doğrulanmış bir bağlantıdan çok, belirsizlik ve olası risklerin üzerine yansıtıldığı bir platform işaretine dönüşmektedir.

Haber katmanında bu belirsizlik daha çok 'tehdit içerikleri' ve 'siber takip' üzerinden aktarılırken, *X* katmanı bu çerçeveyi kimi zaman daha sert bir güvenlikleştirme diline taşımaktadır. *X086*, *C31K Telegram* grubundaki içerikleri suç ve tehdit unsuru olarak kodlayarak çocuk/ergen faillerin cezasız kaldığı yönünde bir adalet eleştirisi üretmektedir. *X088*, uygulama yasaklarının sorunu çözmediğini, *Discord*'un kapatılmasının tartışmayı *Telegram*'a taşıdığını savunarak platform yasağına karşı bir güvenlikçi karşı-çerçeve geliştirmektedir. *X091* de benzer biçimde sorumluluğun yalnızca uygulamaya yüklenmesini eleştirmekte; örgüt/kişi sorumluluğu ile platform yasağı arasında ayrım yapılması gerektiğini belirtmektedir. Bu karşı-çerçeveler önemlidir; çünkü platformlaşmış paniğin *X*'te tek yönlü işlemediğini, bazı kullanıcıların 'uygulama suçu' ile 'örgütlü ya da bireysel sorumluluk' arasında ayrım yapmaya çalıştığını ortaya koymaktadır.

Buna karşılık bazı *X* kodları, platformlaşmış paniğin etik açıdan sorunlu biçimlerini görünür kılmaktadır. *X089*, *C31K/Telegram* çevresindeki kullanıcıları kişisel ifşa ve tehdit diliyle hedef alan çok yüksek riskli bir linç söylemi üretmektedir. *X090* ve *X100* ise *Telegram*/*Discord* çevresindeki gençleri çocuk ya da ergen olarak değil, insan dışılaştırıcı ve ağır cezalandırıcı bir dille tehdit unsurları olarak kodlamaktadır. *X074* ve *X075*, *Discord*, *Telegram*, *TikTok*, *PUBG* gibi platform ve oyunların topluca yasaklanması gerektiğini savunarak sorumluluğu geniş bir dijital kültür alanına yaymaktadır. Bu örnekler doğrudan alıntılanmamalıdır; fakat etik risk örüntüsü olarak önemlidir. Çünkü çocukları koruma kaygısı, sosyal medya dolaşımında kolaylıkla çocukların ve genç kullanıcıların insan dışılaştırıldığı bir cezalandırma diline dönüşebilmektedir.

Evrensel'in (2026) haberinde *Telegram* üzerinden yeni okul saldırıları olacağına dair mesajların yayıldığı, C31K kanalındaki tehdit içerikli yazışmaların tepki çektiği ve siber suçlarla mücadele ekiplerinin bu yazışmaları yapan kişilerin kimliklerinin tespiti için çalışma başlattığı aktarılmıştır. Haberde ayrıca 'fiyat listesi' ve yeni hedef iddiaları gibi yüksek riskli içerikler de haberleştirilmiştir. Bu noktada haber dili ile etik sorumluluk arasındaki gerilim dikkat çekicidir: Bir yandan tehditlerin kamu güvenliği açısından haberleştirilmesi gerekir; diğer yandan bu tür ayrıntıların fazlaca görünür kılınması, platformlaşmış paniği ve taklit/tehdit dolaşımını güçlendirebilir. *X050*, *X053*, *X055*, *X065* ve *X066* gibi kodlar da benzer biçimde tehdit, okul hedef gösterme, saldırı planı veya platform grubu iddialarını dolaşıma soktuğu için 'sınırlı' ya da 'etik risk' kategorisinde değerlendirilmiştir.

Bu nedenle platformlaşmış panik, verilerde çift yönlü bir çerçeve olarak ortaya çıkmaktadır. Bir yandan zararlı çevrimiçi dolaşımı, tehdit içeriklerini, görüntü paylaşımını ve siber müdahale ihtiyacını görünür kılmakta; diğer yandan *Telegram*, *Discord*, oyunlar, *C31K* veya 'anonim gençlik grupları' üzerine genel-

leştirilmiş korku ve cezalandırma dili üretebilmektedir. Dolayısıyla platform risklerini yok saymak değil; doğrulanmış bilgi, söylenti, panik ve linç dili arasındaki sınırı çocuk duyarlı kriz haberciliği açısından ayırt edebilmek elzemdir.

Çocuk mahremiyeti, görüntü dolaşımı ve karşı-çerçeveleme

Üçüncü bulgu, saldırı sonrasında çocuk mahremiyetinin yalnızca ad, yüz, okul bilgisi ya da travmatik görüntülerin paylaşılmasıyla sınırlı olmayan daha geniş bir etik sorun olarak ortaya çıktığını göstermektedir. Çocuklar bu olayda mağdur, okul topluluğunun üyesi, olası hedef, sosyal medya dolaşımının nesnesi ve fail konumunda aynı anda görünür hâle gelmiştir. Bu konumlar kamusal tartışmada çoğu zaman birbirinden açık biçimde ayrılmamış; çocukları koruma kaygısı, görüntü dolaşımı, söylenti, dijital etiketleme ve cezalandırıcı dil ile iç içe geçmiştir. Bu nedenle bulgular, çocuk mahremiyetinin yalnızca görsel ya da kimliksel teşhir üzerinden değil, çocukların hangi etiketler, açıklamalar ve risk anlatıları içinde kamusal olarak konumlandırıldığı üzerinden de tartışılmasını gerektirmektedir. Bu başlıkta *K8-K15* aralığındaki kodlar; söylenti/doğrulama ihtiyacı, mağdur çocukları merkeze alan yas ve koruma, görüntü paylaşımına itiraz, linç edici ve insandışılaştırıcı dil, dijital etiket dışı sorumluluk, yorumsal maruz bırakma, okul güvenliği ve ayrımcı/spekülatif çerçeveler arasındaki etik farkları izlemek için kullanılmıştır.

Resmî/doğrulama katmanı, çocuk mahremiyeti ve zarar azaltma meselesini özellikle yanlış bilgi, görüntü dolaşımı ve kamuoyunun resmî bilgiye yönlendirilmesi üzerinden kurmaktadır. Tekeş'in (2026) 16 Nisan tarihli içeriğinde, saldırıdan hemen sonra sosyal medyada 40'a yakın öğrencinin rehine tutulduğu, saldırganın sağ ele geçirildiği, bazı çocukların kaybolduğu, saldırganın annesine ilişkin yanlış görüntülerin paylaşıldığı ve olay yeri temizliği üzerinden delil karartma algısı üretildiği belirtilmiştir. Aynı içerikte, kaybolduğu öne sürülen çocukların fotoğrafları ve kimlik bilgilerinin sosyal medyada dolaşıma sokulduğuna da dikkat çekilmiştir. Bu veri, çocuk mahremiyetinin yalnızca gazetecilik metinlerinde değil, sosyal medya dolaşımında da hızla ihlal edilebileceğini göstermektedir.

DMM bağlantılı düzeltme haberleri de olayın söylenti ve yanlış bilgi boyutunu güçlendirmektedir. Yormaz'ın (2026a) DMM'ye dayandırdığı 16 Nisan tarihli haberde, olay yeri incelemesi bitmeden temizlik yapıldığı ve delillerin karartıldığı yönündeki iddiaların asılsız olduğu açıklanmıştır. 18 Nisan tarihli bir diğer haberde, saldırının failinin ölmediği yönündeki iddiaların asılsız olduğu bildirilmiştir (Yıldız, 2026). 21 Nisan tarihli açıklamada ise yaralılara dair bilgi bulunmadığı yönündeki iddiaların manipülatif ve dezenformatif nitelikte olduğu belirtilmiştir (Yormaz, 2026b). Bu düzeltme katmanı, kriz sonrası kamusal tartışmayı olayın yalnızca 'ne olduğu' üzerinden değil, 'neyin yanlış dolaştığı' üzerinden de şekillendirmektedir. *X096* ve *X097* kodları da DMM'nin kayıp çocuk ve delil karartma iddialarına ilişkin düzeltmelerinin *X* dolaşımına nasıl ta-

şındığını göstermektedir.

Haber katmanında çocuk mahremiyeti meselesi iki farklı biçimde görünür hâle gelmektedir. Birinci biçim, saldırının yarattığı yas, okul güvenliği ve kamuoyu infiali etrafında çocukların mağdur konumunun haberleştirilmesidir. *Al Jazeera* (2026), *AP News* (2026) ve Bourcier (2026) gibi uluslararası haberlerde olay, Türkiye'de kısa aralıklarla yaşanan okul saldırıları, yas, kamuoyu öfkesi ve okul güvenliği tartışmaları bağlamında aktarılmıştır. Bu haberler, dijital etiketlerden çok olayın çocuklar, aileler ve okul topluluğu üzerindeki etkisini görünür kılmaktadır. İkinci biçim ise Türkiye merkezli haberlerde daha açık biçimde görülen dijital dolaşım ve platform müdahalesidir. *Bianet* (2026) ve *TRT Haber*'in (2026) *C31K*/*Telegram* haberlerinde saldırı görüntülerinin *Telegram* üzerinden yayılması, provokatif içerikler, URL engeli ve grup kapatma bilgileri öne çıkmaktadır. Bu haberler, çocuk mahremiyetinin yalnızca görüntüdeki kişilerin kimliğinin gizlenmesiyle sınırlı olmadığını; saldırı görüntülerinin bizzat dolaşıma sokulmasının da yeniden örselenme riski ve kamu düzeni açısından sorun oluşturduğunu göstermektedir.

X veri katmanında bu etik hassasiyet, özellikle 'görüntüleri paylaşmayın' aramalarıyla belirlenen kodlarda güçlü biçimde görünmektedir. *X110*, resmî/ajans kaynakları dışındaki saldırı görüntülerinin paylaşılmaması ve yayın yasağına dikkat edilmesi gerektiğini belirten bir etik/doğrulama çerçevesi kurmaktadır. *X111*, saldırıya ait olduğu iddia edilen güvenlik kamerası görüntülerinin mesajlaşma uygulamalarında yayılmasına karşı sorumluluk çağrısı yapmaktadır. *X112*, görüntülerin çocuklar tarafından görülebileceği, okula dönüş travmasını artırabileceği ve bu nedenle paylaşılmaması gerektiği üzerinde durmaktadır. *X113* ve *X114* ise velilerin, çocukların ruh sağlığının ve gelecekte oluşabilecek travmaların düşünülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu kodlar, *X* verisinde yalnızca panik ve suçlama değil, çocuk duyarlı bir etik sınır çizme çabasının da bulunduğunu göstermektedir.

Bu etik karşı-çerçeve, çocuk mahremiyetini görsel dolaşımın ötesine taşımaktadır. *X110-X115* hattında görüntü paylaşımına itiraz doğrudan görünürdür; ancak veri setinin daha genişinde çocukların spekülatif etiketlerle kamusal olarak anlamlandırılması da mahremiyetin yorum düzeyindeki ihlali olarak değerlendirilebilir. *X058*, failin *Telegram* gruplarına görüntü attığı iddiasını dolaşıma soktuğu için yüksek etik riskle kodlanmıştır. *X066* ve *X068*, *Discord*'da saldırı niyetine ilişkin doğrudan içerik iddialarını dolaşıma soktuğu için yalnızca anonimleştirme-yorumlama düzeyinde ve etik sınırla ele alınabilecek kayıtlardır. *X069* ve *X070* ise çocuk görüntüsü, mahrem iddia ve spekülatif bağlantılar içerdiği için analiz dışı/dışlama ölçütü olarak tutulmuştur. Bu örnekler, araştırmanın doğrudan alıntı, ekran görüntüsü ve kullanıcı adı kullanmama kararının neden gerekli olduğunu da ortaya koymaktadır.

'Çocukları koruyun' aramalarıyla elde edilen *X116-X123* kodları, sosyal medya dolaşımında mağdur odaklı bir karşı-çerçevenin de bulunduğuna işaret etmektedir. *X117*, okullarda güvenlik önlemleri ve güvenlik görevlileri talep

ederek çocukların korunmasını merkeze almaktadır. *X118*, okulun ölümle yan yana gelmemesi gerektiğini vurgulayan güçlü bir yas ve çocuk koruma çerçevesi kurmaktadır. *X119*, okullarda çocukların temel ihtiyaçları ve güvenliğinin sağlanması gerektiğini belirterek dijital platformların ötesinde kamusal sorumluluk alanına işaret etmektedir. *X120*, *X122* ve *X123* ise çocukların korunamaması meselesini siyasal ve kurumsal sorumluluk tartışmasına bağlamaktadır. Bu kodlar, okul güvenliği, kamusal sorumluluk, çocukların yaşam hakkı ve yas üzerinden de anlamlandırıldığını göstermektedir.

Bu karşı-çerçeve, ilk iki bulgu başlığında tartışılan dijital etiketleme ve platformlaşmış panik örüntülerine önemli bir denge getirmektedir. *X043*, *C31K*'nin saldırının asıl nedeni olarak gösterilmesine itiraz ederek olay sonrası mesajların arkasında daha geniş toplumsal düzenin bulunduğunu savunmaktadır. *X046*, *C31K*'nin doğrudan saldırılarla bağlantısının kesinleştirilmesine karşı çıkarak çocukların bu yapılara dönüşebilme riskine ve odağın saptırılmaması gerektiğine işaret etmektedir. *X049*, *C31K*'nin korkuya kapılmadan şikâyet edilmesi gereken aldatıcı bir görünürlük stratejisi ürettiğini savunarak panik azaltıcı bir karşı söylem geliştirmektedir. *X091* ise sorumluluğun doğrudan uygulamaya yüklenmesini eleştirerek platform yasağı ile örgüt/kişi sorumluluğu arasında ayrım yapılması gerektiğini belirtmektedir. Bu kayıtlar, sosyal medya dolaşımının yalnızca panik üretmediğini; aynı zamanda panik söylemini sınırlamaya çalışan karşı okuma biçimleri de içerdiğini görünür kılmaktadır.

Bununla birlikte, çocuk koruma söyleminin kendisi her zaman çocuk duyarlı bir dile dönüşmemektedir. *X002*, *X015*, *X089*, *X090* ve *X100* gibi kayıtlar, çocuk failin, genç kullanıcıların ya da *C31K/Telegram/Discord* ile ilişkilendirilen belirsiz grupların linç edici, insandışılaştırıcı ve ağır cezalandırıcı bir dil içinde kurulduğunu göstermektedir. Bu kayıtlarda çocuk fail, genç kullanıcılar ya da *C31K/Telegram/Discord* ile ilişkilendirilen belirsiz gruplar, korunması veya rehabilite edilmesi gereken çocuklar/gençler olarak değil; toplumdan temizlenmesi, ağır biçimde cezalandırılması ya da insandışılaştırılması gereken tehdit unsurları olarak kurulmaktadır. Bu örnekler makalede doğrudan alıntılanmamakta; fakat etik risk örüntüsü olarak mutlaka tartışılmalıdır. Çünkü çocuk odaklı kriz haberciliği yalnızca mağdur çocukları korumakla sınırlı değil; fail çocuk, 'suça sürüklenen çocuklar' ve çevrimiçi gruplarla ilişkilendirilen genç kullanıcılar hakkında kullanılan dil de çocuk duyarlı etik çerçevenin bir parçasıdır.

Bu nedenle üçüncü bulgu, çocuk mahremiyetinin iki düzeyde düşünülmesi gerektiğini göstermektedir. İlk düzey görsel ve kimliksel mahremiyettir: çocukların fotoğraflarının, görüntülerinin, okul bilgilerinin, aile bilgilerinin ve travmatik sahnelerin dolaşıma sokulmaması gerekir. Tekeş'in (2026) kayıp çocuk fotoğrafları ve kimlik bilgilerinin dolaşıma sokulduğunu belirtmesi, DMM'nin olay yeri, failin durumu ve yaralılarla ilgili asılsız iddiaları düzeltmesi ve *X110-X115* kodlarının görüntü paylaşımına itiraz etmesi bu düzeyi görünür kılmaktadır. İkinci düzey ise 'yorumsal mahremiyet' ya da bu çalışmanın kavramıyla 'yorumsal maruz bırakma'dır: çocuklar, doğrudan kimlik bilgileri paylaşıl-

masa bile, 'incel', 'C31K', 'Telegram', 'Discord', 'tehdit', 'radikal grup', 'terör' ya da 'sapkınlık' gibi etiketler aracılığıyla kamusal olarak belirli anlamlara sabitlenebilmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışma, Kahramanmaraş okul saldırısının yalnızca bir haber olayı olarak değil, resmî açıklamalar, doğrulama içerikleri, haber metinleri ve *X* paylaşımları arasında dolaşıma giren çok katmanlı bir kriz anlatısı olarak kurulduğunu göstermektedir. Resmî açıklamalar soruşturma, yayın kısıtı, okul güvenliği, zararlı dijital içerikler ve dezenformasyonla mücadele üzerinde durmuş; haber metinleri 'incel', 'Elliot Rodger', 'C31K', 'Telegram' ve 'Discord' gibi dijital etiketleri kamusal bilgiye dönüştürmüş; *X* paylaşımları ise bu etiketleri genişletmiş, güvenlikleştirmiş ya da mağdur odaklı karşı-çerçevelerle sınırlandırmıştır. Bu bulgu, çerçeveleme literatürünün temel varsayımıyla uyumludur: haber ve kamusal iletişim süreçleri yalnızca olayı aktarmakla kalmaz, olayın nedenini, sorumlularını, ahlaki anlamını ve çözüm yollarını da kurar (Entman, 1993; Erdoğan, 2014). Çalışmanın katkısı, bu çerçeveleme sürecinin tek bir haber metninde değil, resmî söylem, haber dili, doğrulama pratiği ve platform dolaşımı arasında hareket eden katmanlı bir süreç olarak işlediğini göstermesidir.

İlk bulgu, dijital etiketlerin kriz sonrasında açıklayıcı çerçevelere dönüşme biçimini görünür kılmıştır. 'İncel' ve 'Elliot Rodger' göndermesi, saldırıyı çevrimiçi erkeklik, mizojini, taklit şiddeti ve dijital alt kültürlerle ilişkilendiren bir yorum alanı açmıştır. Bu ilişki, *incel* ve *manosphere* literatürüyle bağlantılıdır. Ging (2019), Baele ve diğerleri (2021) ile Hoffman ve diğerleri (2020), *incel* söyleminin çevrimiçi erkeklik, mağduriyet anlatısı ve şiddetle ilişkili bazı olaylarda nasıl anlamlandırıcı bir kategori hâline geldiğini göstermektedir. Banet-Weiser (2018) ve Jane (2017) ise çevrimiçi kadın düşmanlığının dijital kültürlerde görünürlük kazanabilen daha geniş bir nefret biçimi olduğunu tartışır. Bu literatür, Kahramanmaraş olayında 'Elliot Rodger' göndermesinin neden haber değeri taşıdığını ve *X* dolaşımında neden hızla açıklayıcı bir kategoriye dönüştüğünü anlamak için önemlidir.

Bununla birlikte bulgular, bu literatürün kriz haberciliğine doğrudan ve temkinsiz biçimde aktarılmasının etik risklerini de açık etmektedir. Özellikle failin çocuk olduğu bir olayda profil görseli, dijital sembol ya da platform izi, kolayca fail motivasyonunu kesinleştiren bir kanıt gibi yorumlanabilmektedir. Bazı *X* kayıtları 'incel' etiketini çevrimiçi erkeklik ve taklit şiddeti bağlamında tartışırken, bazıları bu etiketi güvenlikleştirme, cezalandırma ve dışlama diline taşımıştır. Buna karşılık başka kayıtlar, failin çocuk olmasını, olayın klasik *incel* motivasyonuyla açıklanamayabileceğini ya da dijital etiketlerin aile, okul güvenliği ve silah erişimi gibi daha geniş sorumluluk alanlarını görünmezleştirebileceğini vurgulamıştır. Bu karşı-çerçeveler, dijital etiketlerin kamusal dolaşımda sabit ve tek yönlü açıklamalar olarak işlemediğini ortaya koymaktadır.

İkinci bulgu, *C31K*, *Telegram* ve *Discord* adlarının kriz sonrasında platformlaşmış panik üreten düğüm noktalarına dönüştüğünü ortaya koymaktadır. Burada 'panik' kavramı, dijital risklerin gerçek olmadığı anlamına gelmemektedir. Bulgular, saldırı görüntülerinin yayılması, tehdit içerikli paylaşımlar, URL engelleme talepleri, grup kapatma ve adli işlem süreçleri gibi somut müdahale başlıklarının bulunduğunu göstermektedir. Bu yönüyle çalışma, platform yönetişimi ve içerik moderasyonu literatürüyle ilişkilidir. Gillespie (2018), platformların içerik denetimi ve görünürlük düzeni bakımından pasif aracı kurumlar olmadığını; Gorwa ve diğerleri (2020), algoritmik moderasyonun teknik olduğu kadar politik bir mesele olduğunu; Massanari (2017) ise platform kültürü ve yönetişim tasarımlarının toksik katılım biçimlerini destekleyebileceğini tartışır. Dolayısıyla *Telegram*, *Discord* ya da benzeri platformları tümüyle nötr araçlar olarak görmek mümkün değildir.

Ancak bulgular, platformların tekil ve mutlak sorumlu gibi kurulmasının açıklayıcı açıdan yetersiz, etik açıdan ise riskli olduğunu göstermektedir. *C31K*, *Telegram* ve *Discord* adları *X* dolaşımında yalnızca teknik platform referansları olmaktan çıkmış; çocuk güvenliği, ebeveyn denetimi, devlet müdahalesi, okul güvenliği ve gelecekteki saldırı korkusunun toplandığı sembolik alanlara dönüşmüştür. Bu nokta, Cohen'in (1972) ahlaki panik ve Critcher'ın (2003) medya-panik ilişkisine dair tartışmalarıyla ilişkilidir. Ancak burada panik, klasik anlamda yalnızca belirli bir sapkın grubun toplum için tehdit olarak kurulmasıyla sınırlı değildir. Dijital platformlar söylenti, doğrulama, müdahale ve karşı-çerçeveleme süreçlerinin de gerçekleştiği dolaşım alanlarıdır. Bu nedenle 'platformlaşmış panik' kavramı, ahlaki panik literatürünü platform yönetişimi ve kriz dolaşımı tartışmalarıyla birleştiren bir ara kavram olarak işlev görmektedir. Türkiye bağlamında sosyal medya ve ahlaki panik ilişkisine dair çalışmaların gösterdiği toplumsal kaygı, damgalama ve güvenlikleştirme eğilimleri de bu bulguyu yerel bağlama oturtmaktadır (Tiryaki, 2023).

Üçüncü bulgu, çevrimiçi söylenti ve doğrulama içeriklerinin çocuk mahremiyeti bakımından yalnızca bilgi doğruluğu meselesi olmadığı hususuna dikkat çekmektedir. Kriz sonrasında kayıp çocuklar, failin durumu, olay yeri incelemesi, yaralılar ve görüntü dolaşımı hakkındaki iddiaların düzeltilmesi, doğrulama pratiklerinin etik işlevini görünür kılmıştır. Bordia ve DiFonzo'nun (2004) söylentiyi belirsizlik koşullarında kolektif anlamlandırma süreci olarak ele alan yaklaşımı, bu noktada açıklayıcıdır. Oh ve diğerleri (2013) ile Starbird ve diğerleri (2014) de kriz anlarında sosyal medyanın hem bilgi paylaşımını hem de söylenti, yanlış bilgi ve dijital teyakkuz biçimlerini hızlandırabildiğini gösterir. Türkiye bağlamında Ünal ve Taylan'ın (2017) yanlış enformasyon ve doğrulama platformlarına ilişkin tartışması, bu sürecin yerel dijital haber ekosistemi açısından da önemini ortaya koymaktadır. Kahramanmaraş örneğinde doğrulama içerikleri, yalnızca hatalı bilgileri düzeltmemiş; hangi iddiaların çocukları, aileleri ve okul topluluğunu yeniden maruz bırakma riski taşıdığını da görünür kılmıştır.

Bu durum, çocuk odaklı kriz haberciliği literatürüyle ilişkilidir. UNICEF ve Dublin Teknoloji Enstitüsü'nün (2007) hak temelli gazetecilik yaklaşımı, çocukların haberlerde hak sahibi özneler olarak ele alınması gerektiğini vurgular. Salman'ın (2019) çocuk odaklı habercilik yaklaşımı da haberin çocuklar hakkında yeni bir hak ihlali üretmemesi gerektiğini belirtir. Uzun'un (2014) çocukların hem medyadan hem de medyada korunması gerektiğine ilişkin ayrımı, bu çalışmanın bulgularında daha karmaşık bir hâle gelmektedir. Çünkü çocuklar bu olayda yalnızca haberin konusu olmamış; aynı zamanda sosyal medya dolaşımındaki görüntülerin, söylentilerin, dijital etiketlerin, tehdit anlatılarının ve cezalandırıcı dilin de nesnesi hâline gelmiştir. Bu nedenle çocuk mahremiyeti, yalnızca ad, yüz, okul ya da aile bilgisi gibi açık kimlik göstergelerinin gizlenmesiyle sınırlı düşünülememektedir.

Livingstone ve Bulger (2014) ile Livingstone ve Third (2017), çocuk haklarının dijital çağda koruma, katılım ve temsil boyutlarıyla birlikte düşünülmesi gerektiğini belirtir. Stoilova ve diğerleri (2020), çocukların çevrimiçi mahremiyetinin ilişkisel bağlamlar içinde şekillendiğini gösterir. Nissenbaum'un (2010) bağlamsal bütünlük yaklaşımı ise mahremiyetin bilginin açık ya da gizli olmasından çok, hangi bağlamda ve hangi normlar içinde dolaşıma girdiğiyle ilgili olduğunu vurgular. Bu çalışmanın ise 'yorumsal maruz bırakma' kavramı, bu tartışmaları çocuk odaklı kriz haberciliğine taşıyarak mahremiyetin yorum düzeyini görünür kılması çerçevesinde alanyazına kendine özgü bir katkı sunmaktadır. Çocuklar doğrudan teşhir edilmeseler bile 'incel', 'C31K', 'Telegram', 'Discord', 'tehdit', 'radikal grup' ya da 'terör' gibi etiketlerle belirli kamusal anlamlara sabitlenebilir. Bu, özellikle failin de çocuk olduğu olaylarda etik açıdan önemlidir.

Bu bulgular, çocuk odaklı kriz haberciliği açısından üç pratik ilkeye işaret etmektedir. İlk olarak, gazeteciler ve medya kuruluşları dijital etiketleri doğrulanmış fail motivasyonu gibi sunmamalı; profil görseli, platform izi ya da grup adı gibi unsurları ancak kanıt düzeyi ve belirsizlik payını açıkça belirterek kullanmalıdır. İkinci olarak, saldırı görüntüleri, ekran görüntüleri, okul, fail ya da mağdur çocuklara ilişkin tanımlayıcı ayrıntılar ve tehdit içerikleri haber değerine sahip olsa bile yeniden dolaşıma sokulmamalı; haber dili çocukların yeniden örselenmesini ve taklit/tehdit dolaşımını büyütmeyecek biçimde kurulmalıdır. Üçüncü olarak, teyit platformları yanlış bilgiyi düzeltirken yalnızca iddianın doğruluğunu değil, iddianın çocuk mahremiyeti, söylenti dolaşımı ve panik üretimi açısından taşıdığı etik riski de görünür kılmalıdır.

Sonuç olarak bu makale, çocukların dâhil olduğu dijital krizlerde etik haberciliğin yalnızca kimlik bilgilerini gizleme ya da travmatik görüntüleri yayımlamama sorumluluğuna indirgenemeyeceğini savunmaktadır. Dijital etiketlerin nasıl kullanıldığı, hangi iddiaların doğrulanmadan dolaşıma girdiği, platform adlarının nasıl panik ve güvenlikleştirme nesnesine dönüştüğü ve çocukların hangi kamusal anlamlara sabitlendiği de etik değerlendirmenin parçasıdır. Kahramanmaraş okul saldırısına yönelik resmî açıklamalar, doğrulama/düzelt-

me içerikleri, haber metinleri ve *X* paylaşımları çocuk mahremiyetinin görsel teşhir, çevrimiçi söylenti, dijital etiketleme, platformlaşmış panik ve karşı-çerçeveleme arasında kesişen çok katmanlı bir mesele olduğunu göstermektedir.

Kaynakça

Al Jazeera. (2026, 16 Nisan). *'Endless grief': Türkiye mourns victims of second school shooting in a week*. Al Jazeera. https://www.aljazeera.com/news/2026/4/16/endless-grief-turkey-mourns-victims-of-second-school-shooting-in-a-week adresinden erişilmiştir.

AP News. (2026, 15 Nisan). *Nine dead in another school shooting in Turkey*. Associated Press. https://apnews.com/article/turkey-school-gunfire-9ba3a4a9512bf7b4c36b19077b53f705 adresinden erişilmiştir.

Baele, S. J., Brace, L., & Coan, T. G. (2021). From incel to "saint": Analyzing the violent worldview behind the 2018 Toronto attack. *Terrorism and Political Violence, 33*(8), 1667–1691. https://doi.org/10.1080/09546553.2019.1638256

Banet-Weiser, S. (2018). *Empowered: Popular feminism and popular misogyny*. Duke University Press.

Bianet. (2026, 16 Nisan). Telegram'daki "C31K" grubu kapatıldı, soruşturma başlatıldı. *bianet*. https://bianet.org/haber/telegramdaki-c31k-grubu-kapatildi-sorusturma-baslatildi-318756 adresinden erişilmiştir.

BirGün. (2026a, 16 Nisan). Maraş'taki saldırganın, ABD'li "incel" katil Elliot Rodger'ı profil fotoğrafı yaptığı ortaya çıktı. *BirGün*. https://www.birgun.net/haber/maras-taki-saldirganin-abd-li-incel-katil-elliot-rodger-i-profil-fotografi-yaptigi-ortaya-cikti-706152 adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 17 Nisan). Maraş'taki okul saldırısında gündem olmuştu: Emniyet'ten "C31K" isimli Telegram kanalı hakkında açıklama. *BirGün*. https://www.birgun.net/haber/maras-taki-okul-saldirisinda-gundem-olmustu-emniyet-ten-c31k-isimli-telegram-kanali-hakkinda-aciklama-706508 adresinden erişilmiştir.

Bordia, P., & DiFonzo, N. (2004). Problem solving in social interactions on the internet: Rumor as social cognition. *Social Psychology Quarterly, 67*(1), 33–49. https://doi.org/10.1177/019027250406700105

Bourcier, N. (2026, 22 Nisan). Outrage in Turkey after two school shootings. *Le Monde*. 17 Eylül 2026 tarihinde https://www.lemonde.fr/en/international/article/2026/04/22/outrage-in-turkey-after-two-school-shootings_6752689_4.html adresinden erişilmiştir.

Cohen, S. (1972). *Folk devils and moral panics: The creation of the mods and rockers*. MacGibbon & Kee.

Critcher, C. (2003). *Moral panics and the media*. Open University Press.

DW Türkçe. (2026, 16 Nisan). Kahramanmaraş saldırganı ABD'li Elliot Rodger'e mi özendi? *DW Türkçe*. https://www.dw.com/tr/kahramanmaraş-saldırganı-abdli-el-

liot-rodgere-mi-özendi/a-76803220 adresinden erişilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü. (2026, 17 Nisan). *17.04.2026 tarihli basın açıklaması.* https://www.egm.gov.tr/17042026-tarihli-basin-aciklamasi adresinden erişilmiştir.

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication, 43*(4), 51–58. https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x

Erdoğan, İ. (2014). Haber çerçeveleme: Kuram ve tipoloji. *Marmara İletişim Dergisi, 13*(13), 35–52. https://izlik.org/JA85ND83HL

Evrensel. (2026, 16 Nisan). Telegram'daki okul tehditleri panik yarattı: Bakanlık C31K Telegram kanalı için harekete geçti. *Evrensel*. https://www.evrensel.net/haber/5979819/telegram-daki-okul-tehditleri-bakanlik-c31k-telegram-kanali-icin-harekete-gecti adresinden erişilmiştir.

Gillespie, T. (2018). *Custodians of the internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media*. Yale University Press.

Ging, D. (2019). Alphas, betas, and incels: Theorizing the masculinities of the manosphere. *Men and Masculinities, 22*(4), 638–657. https://doi.org/10.1177/1097184X17706401

Gorwa, R., Binns, R., & Katzenbach, C. (2020). Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance. *Big Data & Society, 7*(1), 1–15. https://doi.org/10.1177/2053951719897945

Hoffman, B., Ware, J., & Shapiro, E. (2020). Assessing the threat of incel violence. *Studies in Conflict & Terrorism, 43*(7), 565–587. https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1751459

İçişleri Bakanlığı. (2026a, 15 Nisan). *Kahramanmaraş Ayser Çalık Ortaokulu'nda meydana gelen saldırıya ilişkin basın açıklaması*. https://www.icisleri.gov.tr/kahramanmaras-ayser-calik-ortaokulunda-meydana-gelen-saldiriya-iliskin-basin-aciklamasi adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 16 Nisan). *Basın açıklaması*. https://www.icisleri.gov.tr/basin-aciklamasi-1 adresinden erişilmiştir.

Jane, E. A. (2017). *Misogyny online: A short (and brutish) history*. Sage.

Kafadar, M. (2026, 16 Nisan). Kahramanmaraş saldırısı: İncel ve C31K nedir? *DW Türkçe*. https://www.dw.com/tr/kahramanmaraş-saldırısı-incel-ve-c31k-nedir/a-70458731 adresinden erişilmiştir.

Livingstone, S., & Bulger, M. (2014). A global research agenda for children's rights in the digital age. *Journal of Children and Media, 8*(4), 317–335. https://doi.org/10.1080/17482798.2014.961496

Livingstone, S., & Third, A. (2017). Children and young people's rights in the digital age: An emerging agenda. *New Media & Society, 19*(5), 657–670. https://doi.org/10.1177/1461444816686318

Manne, K. (2018). *Down girl: The logic of misogyny*. Oxford University Press.

Massanari, A. (2017). #Gamergate and The Fappening: How Reddit's algorithm, governance, and culture support toxic technocultures. *New Media & Society, 19*(3), 329–346. https://doi.org/10.1177/1461444815608807

Millî Eğitim Bakanlığı. (2026a, 15 Nisan). *Basın açıklaması*. https://www.meb.gov.tr/basin-aciklamasi/haber/40451/tr adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 16 Nisan). *Basın açıklaması*. https://www.meb.gov.tr/basin-aciklamasi/haber/40462/tr adresinden erişilmiştir.

Nissenbaum, H. (2010). *Privacy in context: Technology, policy, and the integrity of social life*. Stanford University Press.

Oh, O., Agrawal, M., & Rao, H. R. (2013). Community intelligence and social media services: A rumor theoretic analysis of tweets during social crises. *MIS Quarterly, 37*(2), 407–426. https://doi.org/10.25300/MISQ/2013/37.2.05

Reuters. (2026a, 15 Nisan). Student kills nine in Turkey's second school shooting in two days. *Reuters*. https://www.reuters.com/world/least-one-killed-turkey-school-shooting-ntv-reports-2026-04-15/ adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 16 Nisan). Turkish school shooter used image referencing 2014 U.S. mass killer, police say. *Reuters*. https://www.reuters.com/world/turkish-school-shooter-used-image-referencing-2014-us-mass-killer-police-say-2026-04-16/ adresinden erişilmiştir.

Salman, U. A. (2019). *Haberde çocuk: Çocuk odaklı habercilik elkitabı*. IPS İletişim Vakfı. https://static.bianet.org/belge/kitap/bia-kitap-cocuk-odakli-habercilik-elkitabi.pdf

soL Haber. (2026a, 17 Nisan). Maraş saldırısı sonrası yeniden gündemde: Nedir bu C31K? *soL Haber*. https://haber.sol.org.tr/haber/maras-saldirisi-sonrasi-yeniden-gundemde-nedir-bu-c31k-408544 adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 14 Nisan). Urfa'da okula silahlı saldırı: Eski öğrenci, 16 kişiyi yaraladıktan sonra hayatına son verdi. *soL Haber*. https://haber.sol.org.tr/haber/urfada-okula-silahli-saldiri-eski-ogrenci-16-kisiyi-yaraladiktan-sonra-hayatina-son-verdi adresinden erişilmiştir.

Starbird, K., Maddock, J., Orand, M., Achterman, P., & Mason, R. M. (2014). Rumors, false flags, and digital vigilantes: Misinformation on Twitter after the 2013 Boston Marathon bombing. *iConference 2014 Proceedings*, 654–662. https://doi.org/10.9776/14308

Stoilova, M., Livingstone, S., & Nandagiri, R. (2020). Digital by default: Children's capacity to understand and manage online data and privacy. *Media and Communication, 8*(4), 197–207. https://doi.org/10.17645/mac.v8i4.3407

T24. (2026, 16 Nisan). Kahramanmaraş'taki okul saldırısında "Elliot Rodge" detayı: 2014'teki katliamın faili nasıl "kahraman"a dönüştürüldü, neler yaptı? *T24*. https://t24.com.tr/dunya/kahramanmarastaki-okul-saldirisinda-elliot-rodge-detayi-2014teki-katliamin-faili-nasil-kahramana-donusturuldu-neler-yapti,1314825 adresinden erişilmiştir.

Tekeş, A. F. (2026, 16 Nisan). Kahramanmaraş'taki okul saldırısına dair iddialar ve gerçekler. *Anadolu Ajansı*. https://www.aa.com.tr/tr/teyithatti/aktuel/kahramanmaras-taki-okul-saldirisina-dair-iddialar-ve-gercekler/1820109 adresinden erişilmiştir.

Tiryaki, S. (2023). Ahlaki panik ve sosyal medya: Bibliyometrik bir analiz. *İletişim Bilimi Araştırmaları Dergisi, 4*(1), 53–64. https://izlik.org/JA83WJ29BL

TRT Haber. (2026, 16 Nisan). Provokatif paylaşımlarda bulunan 66 URL adresi için erişimin engellenmesi talebi. *TRT Haber*. https://www.trthaber.com/haber/gundem/provokatif-paylasimlarda-bulunan-66-url-adresi-icin-erisimin-engellenmesi-talebi-941809.html adresinden erişilmiştir.

UNICEF & Dublin Teknoloji Enstitüsü. (2007). *Çocuk hakları ve gazetecilik uygulamaları: Hak temelli perspektif*. https://www.unicef.org/turkiye/media/3966/file/%C3%87OCUK%20HAKLARI%20VE%20GAZETEC%C4%B0L%C4%B0K%20UYGULAMALARI%20HAK%20TEMELL%C4%B0%20PERSPEKT%C4%B0F.pdf

Uzun, R. (2014). Çocukların medyadan ve medyada korunması: Çocuklara yönelik etik davranış kurallarının incelenmesi. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 22*, 152–167. https://doi.org/10.31123/akil.441955

Ünal, R., & Taylan, A. (2017). Sağlık iletişiminde yalan haber-yanlış enformasyon sorunu ve doğrulama platformları. *Atatürk İletişim Dergisi, 14*, 81–100. https://izlik.org/JA86CA97BS

Yıldız, D. T. (2026, 18 Nisan). DMM, Kahramanmaraş'taki saldırının "failinin ölmediğine" dair iddiaları yalanladı. *Anadolu Ajansı*. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/dmm-kahramanmarastaki-saldirinin-failinin-olmedigine-dair-iddialari-yalanladi/3910713 adresinden erişilmiştir.

Yormaz, M. Y. (2026a, 16 Nisan). DMM, Kahramanmaraş'taki saldırıda "olay yeri incelemesine" ilişkin iddiaları yalanladı. *Anadolu Ajansı*. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/dmm-kahramanmarastaki-saldirida-olay-yeri-incelemesine-iliskin-iddialari-yalanladi/3907727 adresinden erişilmiştir.

———. (2026b, 21 Nisan). İletişim Başkanlığından okullardaki saldırılarda yaralananlarla ilgili iddialara ilişkin açıklama. *Anadolu Ajansı*. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/iletisim-baskanligindan-okullardaki-saldirilarda-yaralananlarla-ilgili-iddialara-iliskin-aciklama/3913117 adresinden erişilmiştir

Etik kurul onayı: Etik kurul onayına ihtiyaç bulunmamaktadır.
Çıkar çatışması: Çıkar çatışması bulunmamaktadır.
Finansal destek: Finansal destek bulunmamaktadır.

Ethics committee approval: There is no need for ethics committee approval.
Conflict of interest: There are no conflicts of interest to declare.
Financial support: No funding was received for this study.